

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

bakalářské prezenční studium
2009 – 2012

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Milan SágI

STÁTNÍ SPRÁVA A SAMOSPRÁVA VE ŠKOLSTVÍ

ve spojení s povinnostmi obce
- hlavního města Prahy a městské části Praha 4

Praha 2012

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Jiří Šelder, CSc.

JAN AMOS KOMENSKÝ UNIVERSITY PRAGUE

Bachelor Full-Time Studies
2009 - 2012

BACHELOR THESIS

Milan SágI

**STATE GOVERNMENT AND LOCAL GOVERNMENT IN
THE EDUCATIONAL SYSTEM**

In relation to the duties of the municipality of
capital Prague and Prague 4

Prague 2012

The Bachelor Thesis Work Supervisor:

Ing. Jiří Šelder, CSc.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 12. 3. 2012

Milan Ságl

Poděkování

Chtěl bych poděkovat Ing. Jiřímu Šelderovi, CSc. za odborné vedení, za pomoc a cenné rady při zpracování této práce.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá tématem výkonu státní správy a samosprávy ve školství s aplikací v podmínkách hlavního města Prahy a městské části Praha 4. V teoretické části je definována státní správa a samospráva jako sama taková, subjekty výkonu státní správy a samosprávy ve školství a vymezení jejich kompetencí. Dále se v teoretické části práce zaměřuje na zajištění podmínek předškolního a základního vzdělávání na území městské části Praha 4 včetně financování. Obsahem praktické části je dotazníkové šetření, které zjišťuje naplnění hypotézy, zda finanční prostředky vynakládané zřizovatelem jsou odpovídající k zajištění podmínek k předškolnímu a základnímu vzdělávání.

Klíčové pojmy

Veřejná správa, státní správa a samospráva, ministerstvo, česká školní inspekce, ředitel, obec, kraj, příspěvková organizace, školská právnická osoba, zřizovatel, předškolní vzdělávání, základní vzdělávání, školská rada, přípravné třídy v základních školách, kapacita škol, přímé náklady na vzdělávání, rozpočet, rozpočet na provoz škol, mateřské školy, základní školy, optimalizační opatření, management školy, vnitřní předpisy příspěvkové organizace.

Annotation

The bachelor's paper is concerned with the state government and the local government administration of the educational system both in the municipality of capital Prague and Prague 4.

In its theoretical part, it deals with the definition of state government and local government, with areas covered by state and local government and specifying their competencies in the educational system. The theoretical part also focuses on providing conditions, including financing, for pre-school and elementary school in Prague 4.

The practical part contains a questionnaire designed to investigate whether the funding of the pre-school and the elementary school, as provided by the founder, is appropriate for ensuring that the proper conditions are met.

Key words

Public administration, state administration and local administration, ministry, Czech school inspection, director, community, municipality, region, state-funded institution, school legislation, founder, pre-school education, elementary education, school counsel, preparatory classes in elementary schools, school capacity, direct education costs, budget, budget for the running of the schools, kindergardens, elementary schools, optimizing arrangements, school management, internal regulation of state-funded institutions.

Obsah

ÚVOD	8
TEORETICKÁ ČÁST	9
1. Státní správa a samospráva ve školství - vymezení základních pojmů	9
1.1. Státní správa ve školství	12
1.1.1. Ředitel	12
1.1.2. Ministerstvo	14
1.1.3. Česká školní inspekce	15
1.2 Samospráva ve školství	18
1.2.1. Obec	19
1.2.2. Kraj	23
1.3. Právní postavení právnických osob vykonávajících činnost škol a školských zařízení zřizovaných obcí a krajem	25
2. Zajišťování předškolního a základního vzdělávání v působnosti hl.m.Prahy a městské části Praha 4	28
2.1 Mateřské školy zřizované městskou částí Praha 4 – stav sítě	30
2.2 Základní školy zřizované městskou částí Praha 4 – stav sítě	36
2.2.1. Přípravné třídy v základních školách.....	41
2.2.2. Školské rady při základních školách.....	41
3. Financování předškolního a základního vzdělávání v působnosti hl.m.Prahy a městské části Praha 4.....	42
3.1 Finanční prostředky hrazené ze státního rozpočtu (MŠMT ČR)	42
3.2. Finanční prostředky hrazené z rozpočtu zřizovatele (MČ Praha 4)	44
PRAKTICKÁ ČÁST	50
4. Cíl dotazníkového šetření a pracovní hypotéza	50
4.1. Charakteristika souboru a analýza dat	50
4.2. Dílčí závěry	52
ZÁVĚR	54
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	56
SEZNAM PŘÍLOH.....	57

ÚVOD

Státní správa a samospráva ve školství se řídí primárně zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základní, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. V konkrétních podmínkách hlavního města Prahy tento zvláštní právní předpis se aplikuje ve spojení se zákonem č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze a vyhláškou č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy, vše ve znění pozdějších předpisů.

Uvedené právní předpisy pracují s pojmy státní správa, samospráva, bez podrobnějšího vymezení jejich obsahu a významu. O státní správě lze zjednodušeně říci, že se jedná o soubor činností, které sledují určitý cíl, správu věcí veřejných, kterou vykonává stát. O samosprávě lze potom říci, že se jedná o soubor činností, správu věcí veřejných, kterou vykonává územní samosprávný orgán v rámci své samostatné působnosti dané zákonem na svém území. Podrobné vymezení výše uvedených základních pojmů je rozpracováno v teoretické části práce.

Cílem práce je popis legislativní úpravy státní správy a samosprávy ve školství zejména se zaměřením na předškolní a základní vzdělávání, jeho financování, to vše v teoretické rovině, prakticky pak v podmínkách městské části Praha 4.

Součástí práce je rovněž výzkum vztahu městské části Praha 4 jako zřizovatele a škol jím zřizovaných, jehož cílem je posouzení a zhodnocení kompetencí účastníků vztahu zřizovatel versus zřizovaná organizace, v daném případě příspěvková organizace, vyhodnocení úrovně metodického řízení organizace, zajištění jejího financování ve spojení s efektivitou nakládání s přidělenými finančními prostředky a nastavení účinných kontrolních mechanismů.

TEORETICKÁ ČÁST

1. Státní správa a samospráva ve školství - vymezení základních pojmů

Než přistoupíme k samotnému pojednání o státní správě a samosprávě ve školství je namístě se nejdříve vypořádat s objasněním základních pojmů. „Školství je obecný termín zahrnující vzdělávání ve všech jeho formách, instituce zajišťující vzdělávání a školské služby, samotné pedagogické pracovníky zajišťující vzdělávání a ostatní zaměstnanci škol, jakožto i legislativní rámec upravující poskytování vzdělávání a školských služeb“¹. Za správu v obecné rovině lze slovy prof. Jiřího Pražáka² považovat „činnost sledující záměrně nějaký cíl nebo činnost nesoucí se za trvalým účelem řídit ty které záležitosti“. Užijeme-li této definice, je činnost sledující veřejné cíle nebo záležitosti „správou věcí veřejných“, v současné době již nahrazeno modernějším pojmem „**veřejná správa**“.

K nejčastěji používaným způsobům, jak lze charakterizovat veřejnou správu a její výkon, patří tzv. funkční a institucionální pojetí této správy.

Z hlediska funkčního pojetí nahlédneme na veřejnou správu jako na soubor úkonů či činností, které se v jejím rámci provádí. Jde o vydávání nařízení a rozhodnutí, správní trestání, kontrolní a dozorovou činnost, evidenční a informační činnost a další činnosti mající povahu služby veřejnosti.

V druhém případě nám nejde ani tak o činnost, ale jako o úřad či instituci, a proto hovoříme o institucionálním pojetí. Veškerá veřejná správa, kterou vykonává stát buď přímo prostřednictvím organizační struktury svých úřadů a institucí nebo nepřímo prostřednictvím jiných subjektů veřejné správy, na něž výkon správy přenesl, je státní správa.

Úřady jsou především ústřední orgány státní správy, a to v první řadě ministerstva, která mají celostátní působnost a jsou složkou státní moci, která vykonává správu na věcně vymezeném úseku fungování společnosti. Jde o

¹ WIKIPEDIA, *Školství* [online]. [cit. 2012-28-2]. Dostupné z WWW: <http://www.cs.wikipedia.org/wiki/školství>.

² HENDRYCH D. a kol., *Správní právo*. 7. vyd. Praha : C. H. Beck, s.r.o., 2008, s. 84. ISBN 978-80-7400-049-2.

správní úřady, které stojí na vrcholu správní hierarchie a jimž není nadřizen žádný jiný úřad, ale zpravidla vláda. Postavení ústředního orgánu státní správy nepřísluší automaticky každému úřadu, který jinému správnímu úřadu nepodléhá, ale toto postavení mu musí být přiznáno tzv. kompetenčním zákonem, jímž se ústřední orgány státní správy zřizují a jímž se vymezuje jejich působnost a vzájemné vztahy. Dále orgány státní správy jsou územní orgány státní správy, které mají pouze místní působnost, ostatní státní orgány a jiné k tomu oprávněné subjekty.

Ministerstva a ostatní ústřední orgány státní správy plní v okruhu své působnosti úkoly stanovené v zákonech a v jiných obecně závazných právních předpisech, jakož i úkoly vyplývající z členství České republiky v Evropské unii a v ostatních integračních seskupeních a mezinárodních organizacích. Při své činnosti se řídí ústavními zákony, zákony a usneseními vlády. V okruhu své působnosti zpracovávají koncepce rozvoje a řešení stěžejních otázek, připravují návrhy zákonů a jiných právních předpisů a za svá odvětví předkládají podklady potřebné pro sestavení návrhu státního rozpočtu České republiky. Zaujímají stanovisko k návrhům, které předkládají vládě jiné ústřední orgány státní správy, pokud se týkají okruhu jejich působnosti. Činnost ministerstev a ostatních ústředních orgánů státní správy řídí, kontroluje a sjednocuje vláda, která jako svůj poradní orgán zřizuje Legislativní radu, v jejímž čele stojí člen vlády.

To, že určitý úřad je vykonavatelem státní správy, neznamená ještě, že je i subjektem státní správy. Kategorizaci na vykonavatele veřejné správy a subjekty veřejné správy nenalezneme v žádném právním předpisu, zavádí ji teorie správního práva, přesto má ale nesporný význam pro pochopení podstaty a fungování celého systému. Pouze subjekt je totiž bezprostředním a primárním nositelem veřejné správy, jejím vykonavatelem pak ten, kdo jeho jménem jedná. Nejvýznamnějším subjektem z hlediska historie i významu je bezesporu stát. Obce jsou samostatným subjektem veřejné správy resp. územní samosprávy, stát jim však svěřil i některé činnosti spadající do oblasti státní správy v podobě tzv. přenesené působnosti. Stát však musí v tomto případě respektovat vlastní ústavu, kde ta v článku 105 stanoví následující: „Výkon státní správy lze svěřit orgánům

samosprávy jen tehdy, stanoví-li to zákon“³. Tím zákonem je pak zákon o obcích v platném znění³, kde v § 61 se stanoví

„ (1) Přenesená působnost ve věcech, které stanoví zvláštní zákony, je

a) v základním rozsahu svěřeném obci vykonávána orgány obce určenými tímto nebo jiným zákonem nebo na základě tohoto zákona; v tomto případě je území obce správním obvodem,

b) v rozsahu pověřeného obecního úřadu (§ 64) vykonávána tímto úřadem,

c) v rozsahu obecního úřadu obce s rozšířenou působností (§ 66) vykonávána tímto úřadem.

(2) Při výkonu přenesené působnosti se orgány obce řídí

a) při vydávání nařízení obce zákony a jinými právními předpisy,

b) v ostatních případech též 1. usneseními vlády a směrnicemi ústředních správních úřadů; tato usnesení a tyto směrnice nemohou orgánům obcí ukládat povinnosti, pokud nejsou zároveň stanoveny zákonem; podmínkou platnosti směrnic ústředních správních úřadů je jejich publikování ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí;

2. opatřeními příslušných orgánů veřejné správy přijatými při kontrole výkonu přenesené působnosti podle tohoto zákona.“

Územní samospráva není však jediným případem, kdy stát se rozhodl nevykonávat státní správu v určité oblasti nebo oboru. Znamé jsou především tzv. zájmové samosprávy u svobodných povolání jako jsou advokáti, notáři apod. Rozsáhlá samosprávná působnost byla rovněž poskytnuta veřejným vysokým školám.⁴ Za zájmovou samosprávu je třeba považovat i školní samosprávu, jejímž prostřednictvím se na řízení školy podílejí žáci a jejich zákonní zástupci.

Z výše uvedeného vymezení státní správy tedy dovodíme, že veřejná správa vykonávaná obcemi a kraji v samostatné působnosti je vlastní samospráva. Věcná působnost samosprávného celku, nebo-li rozsah věcí, o kterých si rozhoduje při dodržování zákona sám, je vymezen v příslušných zákonech.⁵ Územní samospráva je prostorově vymezený funkční celek, který je nadán právem

³ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

⁴ Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

⁵ Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

sám rozhodovat o svých záležitostech. Právo na samosprávu je zakotveno v Ústavě (hlava první: čl. 8, hlava sedmá: čl. 99–105) a dále je podrobněji vymezeno zejména v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích, a v zákoně č. 129/2000 Sb., o krajích. Samosprávné celky vytvářejí vlastní orgány, jejichž prostřednictvím je výkon samosprávy uskutečňován. Územní samospráva může vydávat podzákoné právní předpisy.

1.1. Státní správa ve školství

Státní správa ve školství je upravena školským zákonem.⁶ Subjekty státní správy jsou

1.1.1. Ředitel

Právní úprava - školský zákon

(§ 164)

(1) Ředitel školy a školského zařízení

- a) rozhoduje ve všech záležitostech týkajících se poskytování vzdělávání a školských služeb, pokud zákon nestanoví jinak,*
- b) odpovídá za to, že škola a školské zařízení poskytuje vzdělávání a školské služby v souladu s tímto zákonem a vzdělávacími programy uvedenými v § 3,*
- c) odpovídá za odbornou a pedagogickou úroveň vzdělávání a školských služeb,*
- d) vytváří podmínky pro výkon inspekční činnosti České školní inspekce a přijímá následná opatření,*
- e) vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a pro práci školské rady, pokud se podle tohoto zákona zřizuje,*
- f) zajišťuje, aby osoby uvedené v § 21 byly včas informovány o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte, žáka nebo studenta,*
- g) zajišťuje spolupráci při uskutečňování programů zjišťování výsledků vzdělávání vyhlášených ministerstvem,*
- h) odpovídá za zajištění dohledu nad dětmi a nezletilými žáky ve škole a školském zařízení.*

(§ 165)

⁶ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

(1) Ředitel školy a školského zařízení, které zřizuje stát, kraj, obec nebo svazek obcí, dále

- a) stanovuje organizaci a podmínky provozu školy a školského zařízení,*
- b) odpovídá za použití finančních prostředků státního rozpočtu přidělených podle § 160 až 163 v souladu s účelem, na který byly přiděleny.*

(2) Ředitel školy a školského zařízení, které zřizuje stát, kraj, obec nebo svazek obcí, rozhoduje o právech a povinnostech v oblasti státní správy v těchto případech:

- a) zamítnutí žádosti o povolení individuálního vzdělávacího plánu podle § 18 a zamítnutí žádosti o přeřazení žáka nebo studenta do vyššího ročníku podle § 17 odst. 3,*
- b) přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání podle § 34 a ukončení předškolního vzdělávání podle § 35, zařazení dítěte do přípravného stupně základní školy speciální podle § 48a, zařazení dítěte do přípravné třídy základní školy podle § 47,*
- c) zamítnutí žádosti o odklad povinné školní docházky podle § 37,*
- d) převedení žáka do odpovídajícího ročníku základní školy podle § 39 odst. 2,*
- e) přijetí k základnímu vzdělávání podle § 46, přestupu žáka podle § 49 odst. 1, převedení žáka do jiného vzdělávacího programu podle § 49 odst. 2 a zamítnutí žádosti o povolení pokračování v základním vzdělávání podle § 55 odst. 2,*
- f) přijetí ke vzdělávání ve střední škole podle § 59 a následujících, vyšší odborné škole podle § 93 a následujících a v konzervatoři podle § 88,*
- g) zamítnutí žádosti o přestup, změnu oboru vzdělání, přerušování vzdělávání a opakování ročníku podle § 66 a 97,*
- h) zamítnutí žádosti o pokračování v základním vzdělávání podle § 55 odst. 1,*
- i) podmíněné vyloučení a vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení podle § 31 odst. 2 a 4,*
- j) zamítnutí žádosti o uznání dosaženého vzdělání podle § 70 a 100,*
- k) povolení a zrušení povolení individuálního vzdělávání žáka podle § 41.*

Školský zákon stanoví v těchto paragrafech základní kompetence a odpovědnost ředitelů všech škol a školských zařízení bez ohledu na jejich zřizovatele podle školského zákona, které se vážou na samostatnou činnost školy nebo školského zařízení. Ředitel školy je oprávněn a zároveň povinen rozhodovat

ve všech záležitostech týkající se poskytování vzdělávání a školských služeb podle školského zákona, pokud zákon nestanoví jinak. To znamená, že pokud zákon vůbec neřeší otázku týkající se vzdělávání a školských služeb nebo nestanoví výslovně orgán, který je k takovému řešení příslušný, je v této věci příslušný vždy ředitel školy nebo školského zařízení. Jiné orgány nebo subjekty (především zřizovatel školy, školská rada nebo pedagogická rada) mají v oblasti vzdělávání a školských služeb podle školského zákona pouze ty kompetence a oprávnění, která jsou jim výslovně svěřena školským nebo jiným zákonem.

1.1.2. Ministerstvo

Právní úprava - školský zákon

(§ 169)

(1) Ministerstvo vedle úkolů stanovených tímto zákonem dále řídí výkon státní správy ve školství v rozsahu stanoveném tímto zákonem a odpovídá za stav, koncepci a rozvoj vzdělávací soustavy.

(2) Ministerstvo vytváří podmínky pro výkon ústavni a ochranné výchovy a preventivně výchovnou péči a vzdělávání osob umístěných ve školských zařízeních k tomu zřizovaných a dále pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Za tímto účelem zřizuje a zrušuje

a) školská zařízení pro výkon ústavni výchovy nebo ochranné výchovy a školská zařízení pro preventivně výchovnou péči, dále za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem 1a) mateřské, základní a střední školy pro děti a žáky umístěné v těchto školských zařízeních a

b) zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků.

(3) Ministerstvo dále zřizuje a zrušuje

a) mateřské, základní a střední školy s vyučovacím jazykem národnostní menšiny za podmínek stanovených v § 14, pokud je nezřídí obec, svazek obcí nebo kraj,

b) školy, jejichž činnost je upravena mezinárodními smlouvami.

Ministerstvo v tomto případě MŠMT je v souladu se zákonem o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ústředním správním úřadem pro oblast školských zařízení, mateřských škol, základních škol, středních a vysokých škol, pro vědní politiku, výzkum a vývoj, včetně mezinárodní spolupráce v této oblasti, a pro vědecké hodnosti, pro státní péči o děti a mládež,

tělesnou výchovu, sport, turistiku a sportovní reprezentaci státu. Vedle obecných kompetencí a odpovědností s tím spojených se zákona o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy svěřuje MŠMT řadu dalších konkrétních kompetencí a povinností v oblasti poskytování vzdělávání a školských služeb podle školského zákona přímo školský zákon, a to jak v jednotlivých ustanoveních upravujících příslušnou věcnou otázku, tak jak v části šestnácté s názvem Ministerstvo a Česká školní inspekce. MŠMT řídí výkon státní správy v rozsahu stanoveném školským zákonem a je proto oprávněno řídit i ostatní orgány státní správy vykonávající státní správu ve školství při výkonu jejich kompetencí podle školského zákona, avšak pouze těmi nástroji a způsoby, které mu školský zákon nebo jiné právní předpisy umožňují. Se řízením oblasti státní správy ve školství úzce souvisí oblast kontroly jejího výkonu. MŠMT je oprávněno dozorovat výkon přenesené státní správy ve školství ze strany krajských úřadů.

MŠMT odpovídá za stav, koncepci a rozvoj vzdělávací soustavy. Tato odpovědnost je naplňována tvorbou dlouhodobých záměrů vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky, rozhodováním ve věcech rejstříku škol a školských zařízení, financováním činnosti škol a školských zařízení ze státního rozpočtu. MŠMT má ze školského zákona i zřizovatelské povinnosti či oprávnění, a to zejména v případě škol a školských zařízení určitého specifického charakteru nebo s nadregionálním významem.

1.1.3. Česká školní inspekce

Právní úprava - školský zákon

(§ 173)

(1) Česká školní inspekce je správní úřad s celostátní působností, který je organizační složkou státu a účetní jednotkou.

(2) Česká školní inspekce je organizačně členěna na ústředí České školní inspekce se sídlem v Praze a inspektoráty České školní inspekce.

(3) V čele České školní inspekce je ústřední školní inspektor. Jmenování a odvolání ústředního školního inspektora se řídí služebním zákonem.⁴³⁾

(§ 174)

(1) Česká školní inspekce zpracovává koncepční záměry inspekční činnosti a systémy hodnocení vzdělávací soustavy.

(2) Česká školní inspekce ve školách a školských zařízeních zapsaných do školského rejstříku a na pracovištích osob, kde se uskutečňuje praktické vyučování nebo odborná praxe podle § 65 odst. 2 a § 96 odst. 2 v rámci inspekční činnosti

a) získává a analyzuje informace o vzdělávání dětí, žáků a studentů, o činnosti škol a školských zařízení zapsaných do školského rejstříku, sleduje a hodnotí efektivnost vzdělávací soustavy,

b) zjišťuje a hodnotí podmínky, průběh a výsledky vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů,

c) zjišťuje a hodnotí naplnění školního vzdělávacího programu a jeho soulad s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem,

d) vykonává státní kontrolu dodržování právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb; státní kontrolu vykonává podle zvláštního právního předpisu

e) vykonává veřejnosprávní kontrolu, využívání finančních prostředků státního rozpočtu přidělovaných podle § 160 až 163.

(3) Česká školní inspekce v rámci inspekční činnosti kontroluje ve školách podle § 38 odst. 1 písm. c) plnění povinností a podmínek stanovených v § 38a odst. 5 písm. c) až e), § 38a odst. 6, § 38b odst. 1 písm. c) a v § 38b odst. 2 písm. a) až d).

(4) Inspekční činnost se vykonává na základě plánu hlavních úkolů na příslušný školní rok, který schvaluje ministr školství, mládeže a tělovýchovy na návrh ústředního školního inspektora.

(5) Inspekční činnost se dále provádí na základě podnětů, stížností a petic, které svým obsahem spadají do působnosti České školní inspekce podle odstavce 2 písm. b) až e).

V případě inspekční činnosti konané na základě stížnosti prošetřuje Česká školní inspekce jednotlivá tvrzení uvedená ve stížnosti a výsledek šetření předává zřizovateli k dalšímu řízení. Zřizovatel informuje Českou školní inspekci o vyřízení stížnosti a o případných opatřeních přijatých k nápravě.

(6) Česká školní inspekce je dále povinna provést inspekční činnost podle odstavce 2 písm. b), c) a d) pro účely přiznání dotací podle zvláštního právního předpisu, pokud o to právnická osoba, která vykonává činnost školy nebo školského zařízení, požádá. Inspekční činnosti podle odstavce 2 písm. b), c) nebo

d) nelze na žádost právnické osoby, která vykonává činnost školy nebo školského zařízení, provést před uplynutím lhůty k odstranění případných nedostatků zjištěných předchozí inspekční činností podle odstavce 2 písm. b), c) nebo d).

(7) Při hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání a školských služeb vychází Česká školní inspekce ze zásad a cílů vzdělávání stanovených tímto zákonem, přičemž základním kritériem hodnocení je zejména účinnost podpory rozvoje osobnosti dítěte, žáka a studenta a dosahování cílů vzdělávání ze strany škol a školských zařízení. Kritéria hodnocení předkládá ministerstvu ke schválení. Schválená kritéria hodnocení ministerstvo zveřejňuje.

(8) Inspekční činnost vykonávají na základě písemného pověření ústředním školním inspektorem nebo jím pověřenou osobou školní inspektori, kontrolní pracovníci a přizvané osoby. Školní inspektori se prokazují průkazem školního inspektora opatřeným státním znakem České republiky. Kontrolní pracovníci se prokazují průkazem kontrolního pracovníka opatřeným státním znakem České republiky. Přizvané osoby se prokazují občanským průkazem.

Česká školní inspekce (ČŠI) vykonává svou zákonnou působnost ne celém území České republiky. Ze skutečnosti, že ČŠI je organizační složkou státu vyplývá, že ČŠI není právnickou osobou. Tím však není dotčena její působnost podle zvláštních právních předpisů, přičemž její jednání v těchto případech je jednáním státu. Působnost ČŠI ve váze výhradně ke školám a školským zařízením zapsaným v rejstříku škol a školských zařízení. ČŠI je podřízena ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy. Ministerstvo je oprávněno (povinně) činnost ČŠI řídit, což se konkrétně projevuje např. v kompetenci ministra jmenovat a odvolávat ústředního školního inspektora, schvalovat a kontrolovat kritéria hodnocení podmínek, průběhu a výsledku vzdělávání, schvalovat plán hlavních úkolů ČŠI atd.

Dle platné právní úpravy se v současné době použije obecně na veškerý postup všech správních orgánů v oblasti veřejné správy podle školského zákona správní řád⁷, pokud školský zákon nestanoví jinak. Subsidiární použití správního řádu na veškerá rozhodnutí o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti státní správy podle školského zákona vyjadřuje § 183 odst. 1

⁷ Zákon č. 500/2004 Sb. (správní řád), ve znění pozdějších předpisů

(společná ustanovení) školského zákona. Správním orgánem jsou myšleny orgány moci výkonné, orgány územních samosprávných celků, právnické a fyzické osoby, pokud vykonávají působnosti v oblasti veřejné správy.

V oblasti působnosti školského zákona se tak jedná o ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, ministerstvo vnitra, ministerstvo spravedlnosti, ministerstvo obrany, ministerstvo zahraničních věcí, dále o Českou školní inspekci, krajské úřady k přenesené působnosti, obecní úřady s rozšířenou působností v přenesené působnosti a ředitele škol a školských zařízení zřizovaných státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí.

Je však nutno upozornit, že ředitele škol a školských zařízení mají postavení správního orgánu pouze při svém rozhodování taxativně vymezeném v již zmíněném § 165 odst. 2 školského zákona, na jiný jejich způsob rozhodování vyplývající ze školského zákona se správní řád nevztahuje. Ostatní orgány výše uvedené mají postavení správních orgánů při veškeré své působnosti v oblasti veřejné správy vždy pokud ze zákona, ať již školského nebo zákona č. 500/2004 Sb., správní řád či jiného nevyplývá něco jiného. Dle názorů právních expertů však obcím a krajům není školským zákonem v samostatné působnosti v oblasti veřejné správy svěřena žádná kompetence či oprávnění, na jejichž výkon by bylo možno správního řádu v praxi uplatnit.

1.2 Samospráva ve školství

Samospráva ve školství je upravena školským zákonem v § 177 a násl.⁶⁾ Samosprávu ve školství vykonávají obec a kraj a při zajišťování vzdělávání a školských služeb, zejména při zřizování a zrušování škol a školských zařízení, dbají zejména o

- a) soulad rozvoje vzdělávání a školských služeb se zájmy občanů obce a kraje, s potřebami trhu práce, s demografickým vývojem a rozvojem svého území,
- b) dostupnost vzdělávání a školských služeb podle místních podmínek.

1.2.1. Obec

Právní úprava - školský zákon

(§ 178)

(1) Obec je povinna zajistit podmínky pro plnění povinné školní docházky dětí s místem trvalého pobytu na jejím území a děti umístěných na jejím území ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy, které se v souladu se zvláštním právním předpisem nevzdělávají ve školách zřízených při těchto školských zařízeních. Obec

a) zřizuje a zrušuje základní školu, nebo

b) zajišťuje plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí.

(2) Na území obce, části obce nebo na území více obcí se vymezují školské obvody spádové školy takto:

a) je-li v obci jedna základní škola zřízená obcí, tvoří školský obvod území obce,

b) je-li v obci více základních škol zřizovaných obcí, stanoví obec školské obvody obecně závaznou vyhláškou,

c) je-li na území svazku obcí jedna základní škola nebo více základních škol zřízených svazkem obcí nebo dojde-li k dohodě několika obcí o vytvoření společného školského obvodu jedné nebo více základních škol zřizovaných některou z těchto obcí, stanoví každá z dotčených obcí obecně závaznou vyhláškou příslušnou část školského obvodu.

(3) Pokud obec nestanoví školský obvod spádové školy a je ohroženo plnění povinné školní docházky žáků uvedených v odstavci 1, rozhodne o školském obvodu spádové školy krajský úřad v přenesené působnosti.

(4) Školský obvod se nestanoví škole, která uskutečňuje vzdělávání výhradně podle vzdělávacího programu pro žáky se zdravotním postižením, a školám zřizovaným jinými zřizovateli než obcí nebo svazkem obcí.

(5) V rámci základní dopravní obslužnosti území kraje je kraj povinen zajistit dopravu do spádové školy a ze spádové školy, pokud vzdálenost spádové školy od místa trvalého pobytu žáka přesáhne 4 km.

(6) Jestliže žák plní povinnou školní docházku ve škole zřízené jinou obcí, je obec, ve které má žák místo trvalého pobytu, povinna hradit obci, která školu zřídila,

neinvestiční výdaje této školy připadající na jednoho jejího žáka, pokud se dotčené obce nedohodnou jinak. Neinvestiční výdaje podle věty první tvoří náklady na údržbu a opravy, materiální výdaje, služby a výdaje nevýrobní povahy, mzdové prostředky a ostatní výplaty fyzickým osobám, které neposkytuje krajský úřad. Toto ustanovení se použije obdobně v případě, že žák plní povinnou školní docházku ve škole zřízené svazkem obcí, jehož členem není obec, ve které má žák místo trvalého pobytu.

(7) Výdaje podle odstavce 6 nemusí obec hradit, jestliže zřizuje školu, ve které má žák zajištěny podmínky pro plnění povinné školní docházky, je členem svazku obcí, který zřizuje školu, ve které má žák zajištěny podmínky pro plnění povinné školní docházky, nebo je smluvní stranou dohody několika obcí o vytvoření společného školského obvodu jedné nebo více základních škol zřizovaných některou z těchto obcí, pokud má žák v této škole zajištěny podmínky pro plnění povinné školní docházky, s výjimkou případů, kdy se žák vzdělává v základní škole s vyučovacím jazykem národnostní menšiny.

(8) Jestliže dítě umístěné ve školském zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy plní povinnou školní docházku v základní škole zřízené obcí nebo svazkem obcí, na jejichž území nemá místo trvalého pobytu, hradí výdaje podle odstavce 6 připadající na jednoho žáka této školy toto školské zařízení.

(§ 179)

(1) Obec nebo svazek obcí zřizuje a zrušuje

a) mateřské školy,

b) mateřské a základní školy s vyučovacím jazykem národnostní menšiny za podmínek stanovených v § 14 a

c) zařízení školního stravování sloužící dětem a žákům škol, které zřizuje.

(2) Obec je povinna zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s místem trvalého pobytu na jejím území a pro děti umístěné na jejím území v dětském domově. Za tímto účelem obec

a) zřídí mateřskou školu, nebo

b) zajistí předškolní vzdělávání v mateřské škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí; v takovém případě je obec povinna za každé dítě s místem trvalého

pobytu na jejím území, které navštěvuje mateřskou školu zřízenou jinou obcí, hradit této obci její neinvestiční výdaje podle § 178 odst. 6 připadající na jedno dítě této školy, pokud se dotčené obce nedohodnou jinak.

(3) Jestliže se dítě umístěné v dětském domově vzdělává v posledním roce před zahájením povinné školní docházky v mateřské škole zřízené obcí nebo svazkem obcí, na jejichž území nemá místo trvalého pobytu, hradí výdaje podle § 178 odst. 6 připadající na jedno dítě této školy tento dětský domov.

(4) Obec nebo svazek obcí může dále zřizovat a zrušovat

a) základní umělecké školy,

b) školská zařízení pro zájmové vzdělávání,

c) školská účelová zařízení a

d) školy nebo školská zařízení, které jinak zřizuje kraj nebo ministerstvo, pokud prokáže potřebné finanční, materiální a personální zabezpečení jejich činnosti orgánu, který vede rejstřík škol a školských zařízení.

(§ 180)

(1) Obec nebo svazek obcí zajišťuje výdaje právnických osob vykonávajících činnost škol a školských zařízení, které zřizuje, s výjimkou výdajů hrazených z finančních prostředků státního rozpočtu přidělovaných podle § 161 odst. 6 písm.

b) a z jiných zdrojů; v případě, že školský obvod přesahuje území jedné obce, zabezpečují výdaje základní školy v tomto školském obvodu a školských zařízení jí sloužících dotčené obce poměrně podle počtu žáků s místem trvalého pobytu v jednotlivých obcích, nedojde-li mezi obcemi k jiné dohodě.

(2) Obec může právnickým osobám vykonávajícím činnost škol a školských zařízení, které zřizuje, přispívat na další neinvestiční výdaje jinak hrazené ze státního rozpočtu podle tohoto zákona.

(3) Obec nebo svazek obcí přiděluje právnickým osobám vykonávajícím činnost škol a školských zařízení, které zřizuje, dotace stanovené zákonem o státním rozpočtu k částečné úhradě výdajů na provoz a provádí s nimi finanční vypořádání.

Zákonnou povinností obce je zajištění podmínek pro povinnou školní docházku na svém území, tedy v oblasti, která náleží do samostatné působnosti obce. Obec je povinna v samostatné působnosti zajistit podmínky pro plnění

povinné školní docházky dětí s místem trvalého pobytu na jejím území a dále dětí umístěných na jejím území ve školských zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, které se nevzdělávají ve školách zřízených při těchto školních zařízeních. Tuto povinnost může splnit především zřízením základní školy. Ke splnění však nestačí s odkazem na § 177 školského zákona, aby obec zřídila jakoukoli základní školu bez ohledu na její „kapacitu“, ale takovou základní školu, ve které budou mít uvedené děti skutečně vytvořeny podmínky pro plnění povinné školní docházky (bude zajištěna dostupnost vzdělání podle místních podmínek).

Pokud obec základní školu nezřídí nebo nemá možnost vytvořit v základní škole podmínky pro plnění povinné školní docházky, ukládá se jí zajistit plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí na základě uzavření dohody o společném školském obvodu základní školy. S vytvořením společného školského obvodu souvisí pak úhrada výdajů za žáky, kteří se vzdělávají v příslušné základní škole. V působnosti obce je rovněž vytvoření podmínek pro předškolní vzdělávání. Školský zákon upravuje zřizovatelské povinnosti a kompetence v této a v dalších dílčích oblastech vzdělávání a školských služeb. Zřizování mateřských škol je tedy další primární zákonnou povinností a odpovědností obcí. Při aplikaci této povinnosti v praxi je nutno brát v úvahu zejména soulad rozvoje vzdělávání a školských služeb se zájmy občanů obce, s potřebami trhu práce, s demografickým vývojem a rozvojem svého území a dále k dostupnosti vzdělávání a školských služeb podle místních podmínek. To v praxi znamená, že pokud s ohledem na konkrétní situaci v obci není po posouzení výše uvedených kritérií zřízení takové školy na místě, nebo její provozování by nebylo účelné (s ohledem na nízký počet dětí dané věkové kategorie žijících v obci a na dobrou dostupnost tohoto vzdělávání v sousedních obcích a fungující spolupráci s nimi), nemá obec zákonnou povinnost tuto školu popř. školské zařízení zřídít.

Školský zákon stanoví přísnější podmínky pro poskytování předškolního vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, a to pro děti s trvalým pobytem na území obce. V tomto případě je obec povinna bez dalšího zřídít mateřskou školu, kde budou skutečně vytvořeny podmínky pro poskytování předškolního vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné

školní docházky nebo zajistit předškolní vzdělávání v mateřské škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Pokud „domovská“ školu nezřídí, lze povinnost zajistit předškolní vzdělávání těchto dětí, zajistit prostřednictvím mateřské školy zřizované jinou obcí . V takovém případě je obec povinna hradit této obci její neinvestiční výdaje připadající na jedno dítě vymezené ve školském zákoně. Nutno zde ještě zmínit, že v případě mateřských škol se nevymezují spádové školy, tedy ani školské obvody, stanoví se pouze povinnost všech mateřských škol bez ohledu na zřizovatele přednostně přijímat k předškolnímu vzdělávání děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, a to bez ohledu na místo jejich trvalého pobytu či jiné skutečnosti.

Školský zákon stanoví dále obci povinnost zajišťovat všechny výdaje jí zřizované školy nebo školského zařízení s výjimkou výdajů taxativně vymezených v zákoně. Obec jako zřizovatel je tak v zásadě povinna nést provozní výdaje a investiční výdaje právnických osob vykonávajících činnost školy, které zřizuje.

Vedle mateřských a základních škol, kde je dána primární zákonná zřizovatelská povinnost a odpovědnost obce může zřizovat i další školy jako např. základní umělecké školy a jiné uvedené v zákoně. V praxi však obec může zřizovat i školy, kde zřizovatelská povinnost a odpovědnost přináleží jiným zřizovatelským subjektům, za předpokladu splnění podmínek v řízení o zápis do rejstříku škol a školských zařízení vymezených v zákoně (prokázání potřebného finančního, materiálního a personálního zajištění činnosti školy).

1.2.2. Kraj

Právní úprava - školský zákon

(§ 181)

(1) Kraj je povinen zajistit podmínky pro uskutečňování středního a vyššího odborného vzdělávání, vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním, dále jazykového, základního uměleckého a zájmového vzdělávání a pro výkon ústavní výchovy. Za tímto účelem kraj zřizuje a zrušuje

a) střední školy,

b) vyšší odborné školy,

- c) *mateřské, základní, střední školy a školská zařízení pro děti a žáky se zdravotním postižením,*
- d) *základní školy speciální,*
- e) *školy při zdravotnických zařízeních,*
- f) *školská výchovná a ubytovací zařízení a zařízení školního stravování pro děti, žáky a studenty škol, které zřizuje,*
- g) *střední školy s vyučovacím jazykem národnostní menšiny za podmínek stanovených v § 14,*
- h) *jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky,*
- i) *základní umělecké školy,*
- j) *školská zařízení pro zájmové vzdělávání a*
- k) *dětské domovy.*

(2) Kraj může dále zřizovat a zrušovat

- a) *mateřské a základní školy s vyučovacím jazykem národnostní menšiny za podmínek stanovených v § 14,*
- b) *školská zařízení podle § 115 až 120,*
- c) *školy a školská zařízení, které jinak zřizuje obec nebo ministerstvo, pokud kraj prokáže potřebné finanční, materiálové a personální zabezpečení této školy nebo školského zařízení.*

(§ 182)

(1) Kraj zajišťuje výdaje právnických osob vykonávajících činnost škol a školských zařízení, které zřizuje, s výjimkou výdajů hrazených z finančních prostředků státního rozpočtu přidělovaných podle § 161 odst. 6 písm. a) a z jiných zdrojů.

(2) Kraj může právnickým osobám vykonávajícím činnost škol a školských zařízení, které zřizuje, přispívat na další neinvestiční výdaje jinak hrazené ze státního rozpočtu podle tohoto zákona.

Rozsah povinností a odpovědností krajů v oblasti zajišťování podmínek pro vzdělávání a školské služby podle školského zákona je výrazně větší než v případě obcí, a to s ohledem na to, že kraje jsou vyšší územní samosprávné celky s rozsáhlým územím a značným počtem občanů či dalších osob žijících na jeho území. Kraj nemá ze školského zákona povinnosti vůči individuálním nárokům konkrétně stanovených osob, zákon nepočítá se vzájemnou úhradou neinvestičních

výdajů mezi kraji s ohledem na místo trvalého pobytu dětí, žáků a studentů vzdělávajících se ve školách zřizovaných krajem, tak jak je to v případě obcí.

Kraj při plnění svých zřizovatelských povinností je povinen dbát zejména o soulad rozvoje vzdělávání a školských služeb se zájmy občanů kraje, s potřebami trhu práce, s demografickým vývojem a rozvojem svého území a dále přihlížet k dostupnosti vzdělávání a školských služeb podle místních podmínek.

Kraj konkrétně zajišťuje podmínky pro uskutečňování středního a vyššího odborného vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním a další vzdělávání vymezené ve školském zákoně, a za tímto účelem zřizuje tomu odpovídající školy a školská zařízení. Jedná se tedy o ty oblasti vzdělávání a školských služeb, které mají v zásadě regionální charakter resp. územní působnost k tomu příslušných škol a školských zařízení, které mají v zásadě regionální charakter resp. územní působnost k tomu příslušných škol a školských zařízení, která přesahuje ve většině působnost obce.

Z hlediska zajišťování provozních a investičních výdajů ke školám a školským zařízením, které kraj zřizuje, má stejné povinnosti jako obec

1.3. Právní postavení právnických osob vykonávajících činnost škol a školských zařízení zřizovaných obcí a krajem

Právní úprava - školský zákon

(§ 8)

(1) Kraj, obec a dobrovolný svazek obcí, jehož předmětem činnosti jsou úkoly v oblasti školství (dále jen "svazek obcí"), zřizuje školy a školská zařízení jako školské právnické osoby nebo příspěvkové organizace podle zvláštního právního předpisu.

Právní postavení škol a školských zařízení je školským zákonem upraveno s ohledem na charakter jejího zřizovatele. Zřizovatele škol a školských zařízení lze rozdělit do dvou kategorií, a to na veřejné zřizovatele (stát, kraj, obec, dobrovolný svazek, jejichž předmětem činnosti jsou úkoly v oblasti školství), a tzv. neveřejné zřizovatele (registrované církve a náboženské společnosti, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy, dále ostatní právnické a fyzické osoby). Veřejným zřizovatelům školský zákon ukládá

zákonnou povinnost zajišťovat vzdělávání a školské služby ve vymezených oblastech a k tomu zřizovat příslušné školy a školská zařízení, neveřejní zřizovatelé takovou zákonnou povinnost nemají a jedná se tedy i jejich svobodné rozhodnutí a dobrovolnou aktivitu. Obce, kraje a svazky obcí zřizují školy a školská zařízení v právní formě školské právnické osoby podle školského zákona nebo v právní formě příspěvkové organizace podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů⁸.

Nutno zdůraznit, že školský zákon neumožňuje existenci školy nebo školského zařízení zřizovaného veřejným zřizovatelem bez právní subjektivity, např.: jako jeho organizační složku či jeho součást. Činnost každé školy nebo školského zařízení musí být vykonávána vždy určitou právnickou osobou odlišnou od zřizovatele.

S ohledem na rozsah užití právní formy právnické osoby vykonávající činnost školy nebo školského zařízení a zaměření této práce se blíže zmíníme o právní formě příspěvkové organizace.

Jak je již výše zmíněno jedná se o zřízení školy nebo školského zařízení podle zvláštního právního předpisu.

Právní úprava – zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

(§ 27)

Zřizování, změny a zrušení příspěvkových organizací

(1) Územní samosprávný celek zřizuje příspěvkové organizace pro takové činnosti ve své působnosti, které jsou zpravidla neziskové a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu.

(2) Zřizovatel vydá o vzniku příspěvkové organizace zřizovací listinu, která musí obsahovat

- a) úplný název zřizovatele, je-li jím obec, uvede se také její zařazení do okresu,*
- b) název, sídlo příspěvkové organizace a její identifikační číslo; název musí vylučovat možnost záměny s názvy jiných příspěvkových organizací,*
- c) vymezení hlavního účelu a tomu odpovídajícího předmětu činnosti,*
- d) označení statutárních orgánů a způsob, jakým vystupují jménem organizace,*

⁸ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

e) vymezení majetku ve vlastnictví zřizovatele, který se příspěvkové organizaci předává k hospodaření (dále jen „svěřený majetek“),

f) vymezení práv, která organizaci umožní, aby se svěřeným majetkem mohla plnit hlavní účel k němuž byla zřízena; zejména se uvedou práva a povinnosti spojené s jeho plným efektivním a ekonomicky účelným využitím, s péčí o jeho ochranu, rozvoj a zvelebení, podmínky pro jeho případnou další investiční výstavbu, dále pravidla pro výrobu a prodej zboží, pokud jsou předmětem činnosti organizace, práva a povinnosti spojená s případným pronajímáním svěřeného majetku jiným subjektům a podobně,

g) okruhy doplňkové činnosti navazující na hlavní účel příspěvkové organizace, kterou jí zřizovatel povolí k tomu, aby mohla lépe využívat všechny své hospodářské možnosti a odbornost svých zaměstnanců; tato činnost nesmí narušovat plnění hlavního účelu organizace a sleduje se odděleně,

h) vymezení doby, na kterou je organizace zřízena.

(3) Příspěvková organizace hospodaří se svěřeným majetkem v rozsahu stanoveném zřizovací listinou.

(4) Příspěvková organizace nabývá majetek pro svého zřizovatele, nestanoví-li tento zákon jinak. Zřizovatel může stanovit, ve kterých případech je k nabytí takového majetku třeba jeho předchozí písemný souhlas.

(5) Do svého vlastnictví může příspěvková organizace nabýt pouze majetek potřebný k výkonu činnosti, pro kterou byla zřízena, a to

a) bezúplatným převodem od svého zřizovatele,

b) darem s předchozím písemným souhlasem zřizovatele,

c) děděním; bez předchozího písemného souhlasu zřizovatele je příspěvková organizace povinna dědictví odmítnout, nebo

d) jiným způsobem na základě rozhodnutí zřizovatele.

(6) Pokud se stane majetek, který příspěvková organizace nabyla do svého vlastnictví podle odstavce 5 písm. a), pro ni trvale nepotřebný, nabídne ho přednostně bezúplatně zřizovateli. Nepřijme-li zřizovatel písemnou nabídku, může příspěvková organizace po jeho předchozím písemném souhlasu majetek převést do vlastnictví jiné osoby za podmínek stanovených zřizovatelem.

(7) Ke vzniku, k rozdělení, sloučení, splynutí nebo zrušení příspěvkové organizace dochází dnem určeným zřizovatelem v rozhodnutí, jímž též určí, v jakém rozsahu přechází její majetek, práva a závazky na nové anebo přejímající organizace. Rozhodne-li zřizovatel o zrušení organizace, přechází uplynutím dne uvedeného v jeho rozhodnutí o zrušení její majetek, práva a závazky na zřizovatele. Ke sloučení nebo splynutí příspěvkové organizace může dojít pouze u příspěvkových organizací téhož zřizovatele.

(8) Údaje podle odstavce 2 a skutečnosti podle odstavce 7 se zveřejňují v Ústředním věstníku České republiky. Zřizovatel je povinen oznámit je Ústřednímu věstníku České republiky do 15 dnů ode dne, kdy k uvedené skutečnosti došlo.

(9) Zřizovatel provádí kontrolu hospodaření příspěvkové organizace.

(10) Příspěvková organizace se zapisuje do obchodního rejstříku; návrh na zápis podává zřizovatel.

Zřizovací listina příspěvkové organizace vykonávající činnost základní školy zřizované městskou částí Praha 4 je přílohou A.

2. Zajišťování předškolního a základního vzdělávání v působnosti hl.m.Prahy a městské části Praha 4

Hlavní město Praha v samostatné působnosti spravuje mimo záležitosti, které do jeho samosprávy svěří zvláštní zákon nebo zákon o hlavním městě Praze také záležitosti, které jsou zvláštními zákony, v případě školství školským zákonem, svěřeny obcím nebo krajům.

V rámci této působnosti je zřizovatelem všech druhů škol, z výjimkou vysokých škol. Zřizovatelská působnost v oblasti předškolního vzdělávání a základního vzdělávání je Statutem hlavního města Prahy svěřena městským částem.

Městská část Praha 4 (dále „MČ P4“) zahrnuje celá katastrální území Braník, Hodkovičky, Krč, Lhotka a Podolí, dále pak větší část Nuslí (bez Nuselského údolí) a Michle (bez Bohdalce), menší část katastrálního území Záběhlic (Spořilov) a nepatrnou část Vinohrad. Rozkládá na území 2.419 ha. Na území městské části Praha 4 žije v současnosti cca 133 000 občanů, z toho cca 23 000 dětí a mladistvých ve věku do 20 let, 68 000 občanů v produktivním věku od

20 do 60 let a 42 000 seniorů, tj. ve věku nad 60 let. „MČ Praha 4 je věkem obyvatel nejstarší městskou částí hl. m. Prahy (vyšší podíl obyvatel nad 65 let). Průměrný věk obyvatel MČ Praha 4 je 44,2 let, což je více než je průměr ze celou Prahu (údaj za rok 2009 – 41,6 let)“⁹. Městská část Praha 4 vykonává některé přenesené působnosti státní správy i pro městskou část Praha-Kunratice a společně s touto městskou částí tvoří jeden z 22 správních obvodů hl.m.Prahy.

Hlavním úkolem MČ Praha 4 je zajistit do budoucna síť mateřských a základních škol odpovídající potřebám MČ Praha 4. Základní oblasti rozvoje školství na svém území, směry rozvoje a cíle jsou zpracovány v Koncepci rozvoje školství na území MČ Praha 4 v letech 2011 – 2014, která byla schválena usnesením Zastupitelstva MČ Praha 4 č. 6Z-42/2011 dne 22.9. 2011¹⁰. Mapa s umístěním škol zřizovaných městskou částí Praha 4 je přílohou B.

S ohledem na zákonnou povinnost zajistit poskytování předškolního vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky a povinnou školní docházku, a to vše pro děti s místem trvalého pobytu na svém území a zajištění souladu rozvoje vzdělávání se zájmy občanů, s potřebami trhu práce, s demografickým vývojem a rozvojem svého území, jak je již výše zmíněno, zřídila městská část Praha 4 síť mateřských a základních škol. Dále využila i možnosti danou zákonem a zřídila střední školu a speciální mateřskou školu, jejíž součástí je speciální mateřské centrum.

⁹ KOSCHIN F., *Demografická studie městské části Praha 4 pro školské účely*. Leden 2007.

¹⁰ *Koncepce rozvoje školství na území MČ Praha 4 v letech 2011-2014* [online]. [cit. 2012-28-2]. Dostupné z WWW:<<http://www.praha4.cz/files/=47451/6Z-42-PR1.doc>>.

Tab.1: Přehled škol zřizovaných MČ Praha 4 podle katastrálního území
(stav k 1.1. 2012)

Katastrální území	Základní školy	Mateřské školy
Braník	ZŠ Filosofská ZŠ Jeremenkova ZŠ Jílovská ZŠ Školní	MŠ Mezivrší MŠ Trojlistek (Bezová) MŠ Němčická MŠ Jílovská
Hodkovičky		MŠ Jitřní
Krč	ZŠ Horáčkova ZŠ U Krčského lesa ZŠ Poláčkova ZŠ Na Planině	MŠ Kukučínova MŠ Tajovského MŠ Fillova Speciální MŠ Horáčkova MŠ Matěchova MŠ Trojlistek (Hudečkova, Točitá)
Lhotka		MŠ Alšovy sady
Michle	ZŠ Bítovská ZŠ Mendíků ZŠ Na Liše ZŠ Ohradní	MŠ ZAHRÁDKA (Ohradní) MŠ V Zápoli - součást Na Lánech ZŠ a MŠ Mendíků MŠ Přímětická MŠ Sedlčanská
Nusle	ZŠ Křesomyslova ZŠ Plamínkové ZŠ Sdružení ZŠ Tábořská	ZŠ a MŠ Sdružení - Družstevní ohoz MŠ BoTa, Boleslavova, odl.prac. MŠ Tábořská, ZŠ Křesomyslova MŠ K Podjezdu MŠ Na Bučance MŠ Plamínkové
Podolí	Škola Kavčí hory - ZŠ, MŠ a SOŠS, K Sídlišti ZŠ Nedvědovo náměstí	MŠ Voráčovská Škola Kavčí hory (Kaplická) MŠ Na Zvoničce odl.prac. ZŠ Nedvědovo nám.
Záběhlice (<i>Spořilov</i>)	ZŠ Jižní IV. ZŠ Na Chodovci	MŠ Na Chodovci MŠ Svojšovická MŠ Jihozápadní MŠ Trenčinská

Zdroj: *Koncepce rozvoje školství na území MČ Praha 4 v letech 2011-2014* [online]. [cit. 2012-28-2]. Dostupné z WWW:<<http://www.praha4.cz/files/=47451/6Z-42-PR1.doc>>.

2.1 Mateřské školy zřizované městskou částí Praha 4 – stav sítě

Městská část Praha 4 je zřizovatelem 25 mateřských škol jako samostatných příspěvkových organizací, 3 mateřské školy jsou součástí základních škol. Některé mateřské školy pracují v režimu odloučených pracovišť. Provoz probíhá v 36 samostatných objektech. Všechny MŠ pracují od školního roku 2003/2004 podle vlastního školního vzdělávacího programu vycházejícího z

rámcového programu pro předškolní vzdělávání vydaného MŠMT ČR. MŠ se převážně zaměřují na všestranný rozvoj osobnosti dítěte, některé navíc posilují výchovy estetickou, etickou, jazykovou, tělesnou, environmentální, ke zdraví a výuku počítačů. Většina MŠ nabízí i výuku angličtiny, plavání a keramický kroužek. Děti jsou rozděleny do oddělení podle věku, ve čtyřech MŠ je složení tříd heterogenní.

Integrace cizinců v MŠ

MŠ zřizované městskou částí Praha 4 integrují 142 dětí cizinců (nejvíce Ukrajina, Vietnam, Slovensko) ¹¹. Začleňování dětí cizinců probíhá zpravidla bez problémů, děti se rychle přizpůsobí a překonávají dobře i jazykovou bariéru. Jako vysloveně velmi dobré hodnotí své zkušenosti 18 ředitelky MŠ. Komplikace přináší komunikace spíše s rodiči těchto dětí, kteří často nemluví česky (Vietnam).

Speciální péče

V souladu s § 179 odst.4 písm. d) školského zákona obec může zřizovat školy, které jinak zřizuje kraj. Tohoto zákonného ustanovení využila městská část Praha 4 a zřídila Speciální mateřskou školu, Praha 4, Horáčkova 1/1095. Součástí je i Speciálně pedagogické centrum a poradna pro rodiče postižených dětí. Škola přijímá děti předškolního věku se speciálními potřebami, zejména s vadami zraku, vadami řeči, dále s autismem. Poskytuje speciálně pedagogickou podporu, sociální poradenství, služby psychologa, služby klinického pedagoga a metodickou pomoc učitelům běžných škol při integraci dětí se spec. potřebami.

¹¹ Výroční zpráva MČ Praha 4 za rok 2010/2011, *Zpráva o hospodaření MČ Praha 4 za rok 2010* [online]. [2012-1-3]. Dostupné na WWW: <<http://www.praha4.cz/MESTSKA-CAST/Zprava-o-hospodareni-2010>>.

Tab. 2: Přehled mateřských škol zřizovaných MČ Praha 4

	Mateřská škola	Ředitel školy	Telefon	E - mail/web
1.	Alšovy sady Na Větrově 22/91 142 00 Lhotka	Andrea Rajbrová	241 727 039	msalsovy@volny.cz www.volny.cz/msalsovy
2.	Trojlistek Bezová 4/1592 Hudečkova, Točitá 147 00 Braník	Irena Michalcová	244 400 303	info@mstrojlistek.cz www.mstrojlistek.cz
3.	BoTa Boleslavova 250/1a odl.prac. MŠ Táborská odl.prac.ZŠ Křesomyslva 140 00 Nusle	Mgr.Bc.Ivana Bendlová	261 215 732	msboleslavova@volny.cz www.msboleslavova.cz
4.	ZŠ a MŠ Sdružení Družstevní ochoz 5/1308 140 00 Nusle	Mgr.Romana Mrázková	261 211 896	skola@zssdruzeni.cz www.zssdruzeni.cz
5.	Fillova 11/1084 146 00 Krč	Dana Benešová	241 442 235	ms-fillova@seznam.cz www.sweb.cz/msfillova/
6.	Speciální mateřská škola, Horáčkova 1/1095 140 00 Krč	Bc. Barbora Walderová pověřena řízením školy	241 731 360	infi@mshorackova.cz www.mshorackova.cz
7.	Jihozápadní 4/1760, 141 00 Spořilov	Jana Zátková	272 768 906	msjihozapadni@seznam.cz www.sweb.cz/msjihozapadni
8.	Jilovská 75, 142 00 Braník	Mgr. Alena Šebková	241 011 881	info@msjilovska.cz www.msjilovska.cz
9.	Jitřní 2/424 147 00 Hodkovičky	Mgr.Markéta Rolníková	241 718 673	msjitni@volny.cz www.sweb.cz/msjitni
10.	K Podjezdu 2/1007 140 00 Nusle	Eva Walterová	241 408 283	mskpodjezdu@volny.cz www.mskpodjezdu.cz
11.	Škola Kavčí hory Kaplická K Sídlišti 840 147 00 Podolí	Mgr. Helena Ponděličková	241 731 467	mskaplicka@seznam.cz www.ksidlisti.cz
12.	Kukučínova 1150, 142 00 Krč	Jiřina Ambrožová	241 011 781	mskukucinova@seznam.cz www.mskukucinova.wz.cz
13.	Matěchova 1069 146 00 Krč	PhDr. Marie Švarcová	241 442 131	msmatechova@volny.cz www.sweb.cz/msmatechova
14.	ZŠ a MŠ Mendíků Mendíků 1 141 00 Michle	Mgr. Jitka Poková	261 213 613	skola@zsmendiku.cz www.zsmendiku.cz/skolka
15.	Mezivřší 15/32 147 00 Braník	Bc. Marie Pavlíková	244 460 473	msmezivrsi@volny.cz www.msmezivrsi.cz
16.	Na Bučance 5/1189 140 00 Nusle	Miroslava Holková	241 405 891	msnabucance@quick.cz www.materska-skola.cz/nabucance
17.	Na Chodovci 2540 141 00 Spořilov	PaedDr.Miloslava Makovičková	272 762 127	info@msnachodovci.cz www.msnachodovci.cz
18.	Na Zvoničce 13/103 odl.prac.ZŠ Nedvědovo nám. 147 00 Podolí	Iřona Zárubová	244 461 255	msnazvonicce@volny.cz www.msnazvonicce.cz
19.	Němčická 16/1111 147 00 Braník	Bc. Alena Šlípková	241 493 022	ms.nemcicka@seznam.cz www.volny.cz/ms.nemcicka/
20.	Plamínkové 1589 140 00 Nusle	Dagmar Pavelková	241 401 519	msplaminkove@seznam.cz www.msplaminkove.cz
21.	Přímětická 1247 141 00 Michle	Eva Kuřínková	241 732 282	primeticka@tiscali.cz www.sweb.cz/msprimeticka/
22.	Sedlčanská 14/526 141 00 Michle	Bc. Zdenka Nováková	261 261 418	skolka.sedlcanska@atlas.cz www.mssedlcanska.cz
23.	Svojšovická 3/2923 141 00 Spořilov	Mgr. Jana Merhautová	272 774 497	ms.svojsovicka@mybox.cz www.sweb.cz/mssvojsovicka
24.	Tajovského 1309 142 00 Krč	Marie Seidlová	241 727 059	info@mstajovskeho.cz www.mstajovskeho.cz
25.	Trenčínská 2770 141 00 Spořilov	Mgr. Zuzana Cerhová	272 761 116	cerhova@seznam.cz www.mstrencinska.cz
26.	V Zápolí 1249 141 00 Michle	Bc. Libuše Tomanová,	241 483 965	vzapoli@msvzapoli.cz www.msvzapoli.cz
27.	Voráčovská 2/324 147 00 Podolí	Iřena Brožková	261 213 087	msvoracovska@volny.cz www.msvoracovska.cz
28.	ZAHRÁDKA Ohradní 1367 140 00 Michle	Mgr. Hana Musilová	241 730 541	ms.zahradka@volny.cz www.mszahradka.cz

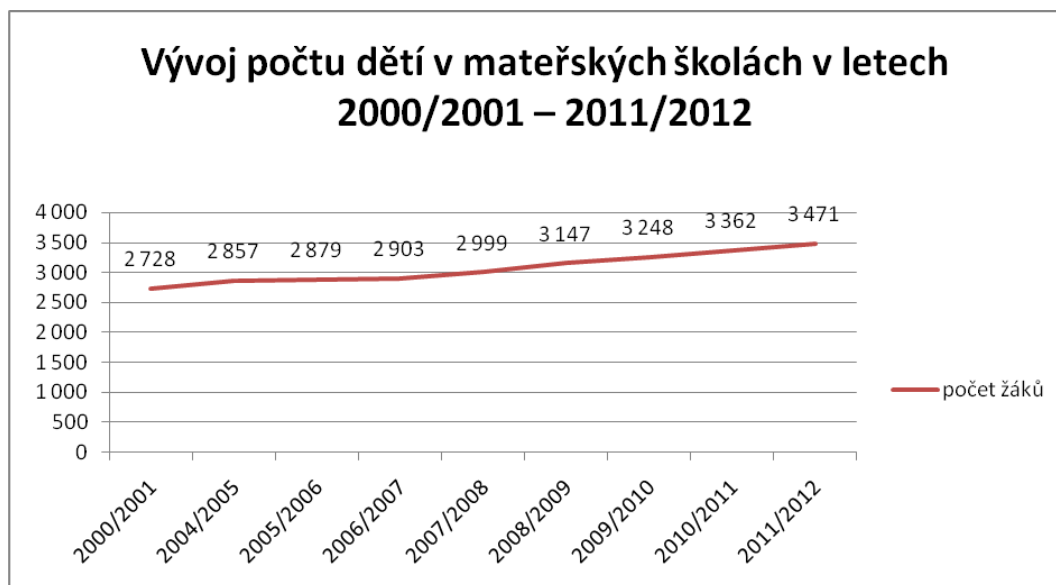
Zdroj: *Koncepce rozvoje školství na území MČ Praha 4 v letech 2011-2014* [online]. [cit. 2012-28-2]. Dostupné z WWW:<<http://www.praha4.cz/files/=47451/6Z-42-PR1.doc>>.

Tab. 3: Vývoj počtu dětí v mateřských školách v letech 2000/2001 – 2011/2012

	Mateřská škola	Kapacita MŠ	00/01	04/05	05/06	06/07	07/08	08/09	09/10	10/11	11/12
1.	Alšovy sady	81	54	75	56	56	56	56	56	77	81
2.	Trojlístek,	324							324	324	324
	Točítá, Bezová Hudečkova		72 64	102 147	112 140	84 124	112 135	112 160			
3.	Boleslavova	145	70	75	71	71	75	75	75	75	145
4.	Sdružení	166	97	109	105	111	111	112	112	164	166
5.	Fillova	100	105	99	98	100	100	100	100	100	100
6.	Horáčkova	76	74	70	68	65	63	63	64	63	63
7.	Jihozápadní	56	58	56	56	56	56	56	56	56	56
8.	Jílovská	168	125	129	130	132	133	149	166	166	168
9.	Jitřní	112	103	112	105	109	112	112	112	112	112
10	K Podjezdu	112	108	109	109	112	112	112	112	112	112
11.	Kavčí hory	112	84	84	112	108	112	111	112	112	112
12.	Kukučínova	112	73	84	80	81	84	110	112	112	112
13.	Matěchova	112	77	84	84	84	84	84	84	112	112
14.	Mendíků	70	46	40	50	50	59	64	70	70	70
15.	Mezivrší	84	70	74	56	75	77	84	84	84	84
16.	Na Bučance	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
17.	Na Chodovci	116	72	80	79	82	97	103	109	118	116
18.	Na Zvoničce	136	87	89	96	101	109	109	112	112	136
19.	Němčická	112	88	110	110	112	112	112	112	112	112
20.	Zahrádka	112	88	104	103	103	112	111	111	112	112
21.	Plamínkové	224	182	182	188	192	194	224	224	224	224
22.	Přímětická	112	81	110	110	110	110	112	112	112	112
23.	Sedlčanská	112	99	104	108	112	111	112	112	112	112
24.	Svojšovická	112	100	100	102	108	110	111	112	112	112
25.	Táborská	80	102	84	80	80	80	80	80	80	80
26.	Tajovského	140	133	130	127	134	131	133	134	136	140
27.	Trenčínská	112	61	56	75	84	84	112	110	112	112
28.	V Zápolí	152	87	84	140	138	138	139	151	151	152
29.	Voráčovská	84	64	81	79	79	80	79	80	80	84
	Celkem	3 484	2 728	2 857	2 879	2 903	2 999	3 147	3 248	3 362	3 471

Zdroj: *Koncepce rozvoje školství na území MČ Praha 4 v letech 2011-2014* [online]. [cit. 2012-28-2]. Dostupné z WWW: <<http://www.praha4.cz/files/=47451/6Z-42-PR1.doc>>.

Graf 1: Vývoj počtu dětí v MŠ v letech 2000/2001 – 2011/2012

Zdroj: *Koncepce rozvoje školství na území MČ Praha 4 v letech 2011-2014* [online]. [cit. 2012-28-2]. Dostupné z WWW: <<http://www.praha4.cz/files/=47451/6Z-42-PR1.doc>>.

Údaje uvedené v tabulce a následně zapracované do grafu vykazují tendenci růstu. Kopírují demografickou strukturu a vývoj obyvatelstva v České republice.

Kapacita mateřských škol zřizovaných městskou částí Praha 4 je 3 484 míst. Je stanovena s ohledem na nejvyšší možný počet dětí ve třídě (dle platné legislativy maximální počet ve třídě MŠ je 28 dětí). Do MŠ jsou přijímány děti zpravidla po dovršení tří let věku. Tabulka vývoje jednoznačně poukazuje na současný trend tj. zvyšování počtu dětí ve věku předškolního vzdělávání. V důsledku tohoto vývojového trendu zřizovatel doporučuje ředitelkám MŠ přihlídnout při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání k trvalému pobytu dítěte a alespoň jednoho ze zákonných zástupců na území MČ Praha 4.

Městská část Praha 4 reaguje na populační explozi v posledních letech a v souladu s Demografickou studií z roku 2007 a její aktualizací z roku 2011 se průběžně snaží o navyšování kapacit v mateřských školách. Od roku 2008 do roku 2012 investovala MČ Praha 4 do rekonstrukcí prostor za účelem navýšení kapacity míst v MŠ o 397 míst cca 50 mil. Kč.

Tab. 4: Zvyšování kapacity v MŠ zřizovaných MČ Praha 4

Školní rok	MŠ	Počet nových míst	Počet nových míst celkem
2009/2010	Trojlístek (objekt Hudečkova)	50	108
	Kukučínova	28	
	V Zápolí	12	
	Jílovská	18	
2010/2011	ZŠ a MŠ Sdružení	56	109
	Alšovy sady	25	
	Matěchova	28	
2011/2012	Nedvědovo náměstí (odl.pracoviště MŠ Na Zvoničce)	24	96
	ZŠ Křesomyslova (odl.pracoviště MŠ BoTa Boleslavova)	70	
	Na Chodovci	2	
2012/2013	ZŠ Plamínkové (odl.pracoviště MŠ Plamínkové)	84	84
Celkem			397

Zdroj: *Koncepce rozvoje školství na území MČ Praha 4 v letech 2011-2014* [online]. [cit. 2012-28-2]. Dostupné z WWW: <<http://www.praha4.cz/files/=47451/6Z-42-PR1.doc>>.

2.2 Základní školy zřizované městskou částí Praha 4 – stav sítě

Městská část Praha 4 zřizuje na svém území 20 základních škol. Nabídka vzdělávacích programů a aplikovaných pedagogických přístupů je velmi různorodá. Reaguje na potřeby regionu a požadavky zákonných zástupců.

Tab. 5: Základní (střední) školy zřizované městskou částí Praha 4

	Základní škola	www stránky
1.	Bitovská 1246/1	www.zsbitovska.cz
2.	Filosofská 166/3	www.zsfilosofska.cz
3.	Horáčkova 1100	www.horackova.cz
4.	U Krčského lesa, Jánošíkova 1320	www.zsukrcskeholesa.cz
5.	Jeremenkova 1003	www.zs-jeremenkova.cz
6.	Jílovska 1100	www.zsjilovska.cz
7.	Škola Kavčí hory, K Sidlišti 840 <i>ZŠ a Střední odborná škola služeb</i>	www.ksidlisti.cz
8.	Jižní IV. 1750/10	www.zsjizni.cz
9.	Křesomyslova 742/2	www.zskresomyslova.cz
10.	Mendíků 1000/1	www.zsmendiku.cz
11.	Na Chodovci 54/2700	www.zsnachodovci.cz
12.	Na Liše 936/16	www.zsnaalise.cz
13.	Na Planině 1393	www.planina.cz
14.	Nedvědovo náměstí 140	www.zsnedvedovo.cz
15.	Ohradní 1366/49	www.zs-ohradni.cz
16.	Plamínkové 1593/2	www.zsplaminkove.cz
17.	Poláčkova 1067	www.zspolackova.cz
18.	Sdružení 1080	www.zssdruzeni.cz
19.	Školní 700	www.zsskolni.cz
20.	Táborská 421/45	www.zstaborska.cz

Zdroj: *Koncepce rozvoje školství na území MČ Praha 4 v letech 2011-2014* [online]. [cit. 2012-28-2]. Dostupné z WWW: <<http://www.praha4.cz/files/=47451/6Z-42-PR1.doc>>.

Tab. 6: Vývoj počtu žáků v ZŠ zřizovaných MČ Praha 4
v letech 2000/2001 – 2011/2012

	Základní škola	Kapacita dle rejstříku	00/01	04/05	05/06	06/07	07/08	08/09	09/10	10/11	11/12
			1.	Bitovská	500	470	417	425	418	423	405
2.	Filosofská	730	614	555	496	436	461	494	465	465	
	objekt Jiříní	750	399	405	394	280	366	308	287	238	742
3.	Horáčkova	680	578	527	537	569	590	549	552	593	628
4.	U Kréského lesa	700	612	515	487	435	424	650	561	509	477
5.	Jeremenkova	650	622	577	522	487	468	444	383	357	315
6.	Jilovská	730	722	619	633	607	607	602	597	608	639
7.	Jižní IV.	690	590	548	539	518	558	579	577	603	644
8.	Kavčí hory	350	329	283	268	243	226	229	253	264	275
9.	Křesomyslova	450	370	412	371	370	328	296	278	262	240
10.	Mendiků	388	383	307	332	332	338	336	340	342	326
11.	Na Chodovci	630	586	382	326	292	254	240	255	263	275
12.	Na Liše	440	413	339	321	303	295	283	265	259	264
13.	Na Planině	560	459	311	302	285	290	259	255	272	274
14.	Nedvědkovo n.	500	388	338	346	330	289	272	265	264	279
15.	Olradní	540	510	510	480	483	470	484	463	464	483
16.	Plamínkové	680	534	378	381	348	319	287	256	246	242
17.	Poláčkova	600	562	498	477	409	400	360	334	331	347
18.	Sdružení	500	382	338	514	400	330	277	274	273	259
19.	Školní	390	327	310	239	229	210	190	194	204	202
20.	Táborská	517	476	484	479	454	436	420	392	387	387
	Celkem	11975	10326	9053	8869	8228	8082	7964	7650	7623	7727

Zdroj: *Koncepce rozvoje školství na území MČ Praha 4 v letech 2011-2014* [online]. [cit. 2012-28-2]. Dostupné z WWW:<<http://www.praha4.cz/files/=47451/6Z-42-PR1.doc>>.

Graf 2: Vývoj počtu žáků v ZŠ zřizovaných v MČ Praha 4
v letech 2000/2001 – 2011/2012

Zdroj: *Koncepce rozvoje školství na území MČ Praha 4 v letech 2011-2014* [online]. [cit. 2012-28-2]. Dostupné z WWW:<<http://www.praha4.cz/files/=47451/6Z-42-PR1.doc>>.

Kapacita ZŠ je podle školského rejstříku 11 975 míst, ve školním roce 2011/2012 plní povinnou školní docházku v ZŠ 7 727 žáků tzn., že v současné době jsou využity pouze cca 2/3 kapacit stávajících zařízení.

Zaměření a činnost základních škol zřizovaných MČ Praha 4

Základní školy vyučují od školního roku 2007/2008 podle školních vzdělávacích programů (ŠVP) zpracovaných podle rámcového vzdělávacího programu vydaného MŠMT.

Tab. 7: ŠVP - školní vzdělávací program
(podle § 5 školského zákona - od šk. roku 2007/2008)

	Základní škola	Zaměření školy podle vzdělávacího programu - zvýšené dotace disponibilních hodin
1.	Bítovská 1246/1	ŠVP „Okna dokořán“ - angličtina od 1.třídy - španělština od 4.třídy - němčina, francouzština od 7.třídy - informatika od 3.do 9.třídy
2.	Filosofská 1166/3 Fakultní škola PF UK Praha	Rozšířená výuka jazyků Rozšířená výuka tělesné výchovy - individuální sporty - atletika ŠVP „Jazyky sbližují“ - angličtina, němčina, francouzština, španělština, ruština, - péče o nadané žáky
3.	Horáčkova 1100	Rozšířená výuka jazyků První jazyková základní škola v Praze 4 - ŠVP Jazyky cesta k porozumění - anglický, německý, francouzský, španělský a ruský jazyk - příprava k mezinárodním Cambridžským zkouškám - péče o nadané žáky - integrace dětí se zrakovým postižením - kurz českého jazyka pro děti cizinců ze zemí EU
4.	U Krčského lesa, Jánošíkova 1320 Fakultní škola PF UK Praha	Rozšířená výuka tělesné výchovy-kolektivní sport-hokej ŠVP „Naše tvořivá škola“
5.	Jeremenkova 1003	Rozšířená výuka jazyků ŠVP „ZŠRVJ Jeremenkova“
6.	Jílovská 1100/16	Rozšířená výuka matematiky, přírodovědných předmětů a informatiky Rozšířená výuka jazyků ŠVP „Vzdělání pro život“ ŠVP „Vzdělání pro život-rozšířená výuka matematiky, přírodovědných předmětů a informatiky“ ŠVP „Vzdělání pro život-rozšířená výuka jazyků“

7.	Jižní IV. 1750/10	ŠVP „Otevřená škola“ Přípravná třída ZŠ - osobnostní a sociální výchova, komunikační dovednosti
8.	Škola Kavčí hory - K Sídliště 840 Fakultní škola PF UK Praha	ŠVP „Optimální škola“ - bezbariérový přístup - sloučení s MŠ a Střední odbornou školou služeb
9.	Křesomyslova 2	ŠVP „KŘESOMYSL“ – Komunikace - Řešení problémů – Sounáležitost – MYšlení – Slušnost
10.	Mendíků 1 sloučení s MŠ	Rozšířená výuka matematiky a přírodovědných předmětů ŠVP „Škola s mosty do života“
11.	Na Chodovci 94 Fakultní škola PF UK Praha	ŠVP „Škola – základ života“ Vzdělávání pro udržitelný rozvoj
12.	Na Líše 16 Fakultní škola PF UK Praha Bezbariérový přístup	Rozšířená výuka informatiky a výtvarné výchovy integrace tělesně postižených žáků, 1.bezbariérová škola v Praze 4 ŠVP „Stavíme mosty“ ZŠ zařazena do projektu „Zdravá škola“ ZŠ se zaměřuje na práci s dětmi s vadami pohybu a integraci žáků s SPU do běžných kolektivů tříd.
13.	Na Planině 1393	Rozšířená výuka matematiky a přírodovědných předmětů ŠVP „Školní vzdělávací program ZŠ Na Planině“
14.	Nedvědovo náměstí 140	Rozšířená výuka tělesné výchovy - individuální sport -plavání ŠVP „Brána k poznání“ Přípravná třída ZŠ
15.	Ohradní 49 Fakultní škola PF UK Praha	ZŠ se specializovanými třídami (dyslektické poruchy) ŠVP „Škola pro život, škola pro všechny“
16.	Plamínkové 1593/2	Běžné třídy a třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy (kolektivní sporty - basketbal, florbal) ŠVP „Míříme vysoko“ ZŠ je zařazena do projektu MŠMT „Intenzifikace tříd s rozšířenou výukou tělesné výchovy“.
17.	Poláčkova 1067 Fakultní škola PF UK Praha	ZŠ se specializovanými třídami pro žáky s poruchami chování ŠVP „Poznat, pochopit, tvořit“ - anglický jazyk od 1.ročníku,německý, ruský jazyk od 6.ročníku - přípravná třída ZŠ
18.	Sdružení 1080	ŠVP „Škola hrou“
19.	Školní 700 Fakultní škola PF UK Praha	ŠVP „Branická škola - šance pro všechny“ Rozšířená výuka pohybové a taneční výchovy Žakovský parlament
20.	Táborská 45 Fakultní škola PF UK Praha	ŠVP „Škola porozumění“ ZŠ je zařazena v rámci programu SZÚ mezi „Školy podporující zdraví“

Zdroj: *Koncepce rozvoje školství na území MČ Praha 4 v letech 2011-2014* [online]. [cit. 2012-28-2]. Dostupné z WWW:<<http://www.praha4.cz/files/=47451/6Z-42-PR1.doc>>.

Integrace cizinců v ZŠ

ZŠ zřizované MČ Praha 4 integrují 449 žáků cizinců (nejvíce Ukrajina, Vietnam,, Slovensko, Rusko) ¹² Začleňování dětí cizinců probíhá převážně bez problémů, pouze zpočátku mají děti z neslovanských národností potíže s českým jazykem (nejsou hodnoceny), ty však přibližně během 1 roku mizí. U většiny cizinců se projevuje výrazná snaha dětí i ze strany rodičů dobře se zařadit a uspět.

Speciální péče

Speciální péče o žáky s poruchami učení (DYS poruchy), o žáky s AD/HD popř. o žáky s tělesným a smyslovým postižením probíhá v rámci speciálních škol nebo v rámci tzv. individuální integrace. Ve speciálních třídách je zařazeno 239 žáků, individuálně integrováno je 358 žáků.

Tab. 8: Přehled základních škol s třídami pro speciální péči

	ZŠ	Specializace
1.	Ohradní	třídy pro žáky s poruchami učení
		dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie
2.	Poláčkova	třídy pro žáky s poruchami AD/HD
		pouze třídy 1.-5. ročníku, poté integrace do běžného kolektivu
3-	Na Líše	integrace žáků s tělesným a smyslovým postižením
		Downův syndrom, autismus, bezbariérová škola

Zdroj: *Koncepce rozvoje školství na území MČ Praha 4 v letech 2011-2014* [online]. [cit. 2012-28-2]. Dostupné z WWW: <<http://www.praha4.cz/files/=47451/6Z-42-PR1.doc>>.

Účast ZŠ v rozvojových a mezinárodních programech

Všechny základní školy zřizované městskou částí Praha 4 jsou zapojeny do některého z níže uvedených mezinárodních projektů. Základní školy s rozšířenou výukou jazyků logicky preferují projekty, které kladou důraz na jazykové dovednosti, mnoho škol je zapojených do projektů týkající se rozvíjení dovedností v informatice a v některém z projektu ochrany životního prostředí:

e Twinning-výměnné pobyty žáků a pedagogů, získávání zkušeností

¹² Výroční zpráva MČ Praha 4 za rok 2010/2011, *Zpráva o hospodaření MČ Praha 4 za rok 2010* [online]. [2012-1-3]. Dostupné na WWW: <<http://www.praha4.cz/MESTSKA-CAST/Zprava-o-hospodareni-2010>>.

Sokrates – Comenius

Globe-mezinárodní projekt zaměřený na sledování životního prostředí
ENO-Environment Online-projekt spojuje rozvíjení dovedností z oboru informatiky a angličtiny s výchovou k trvale udržitelnému rozvoji
Adopce na dálku, aj.

2.2.1. Přípravné třídy v základních školách

Městská část Praha 4 ve spolupráci s řediteli vytipovaných škol zřizuje přípravné třídy a zajišťuje tím vzdělání pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, které jsou sociálně znevýhodněné a u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj (§ 47 odst. 1 školského zákona). Přípravnou třídu, lze zřídit, pokud se v ní bude vzdělávat nejméně 7 žáků, maximálně 15 žáků a při projednání možnosti výjimky z počtu žáků dle zákona č. 561/2004 Sb., (školský zákon), v pl. znění lze třídu naplnit na 19 žáků. O zařazení žáků do přípravné třídy základní školy rozhoduje ředitel školy na žádost zákonného zástupce dítěte a na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení. Obsah vzdělávání v přípravné třídě je součástí školního vzdělávacího programu (§ 47 odst. 2 školského zákona).

Tab. 9: Přehled základních škol s přípravnou třídou

	Základní škola	Rok zřízení	Počet žáků ve šk.r.2011/2012
1.	Jižní IV.	2005/2006	17
2.	Poláčkova	2010/2011	18
3.	Mendíků	2011/2012	18
4.	Nedvědovo náměstí	2011/2012	19
5.	<i>Sdružení</i>	2012/2013	18

Zdroj: *Koncepce rozvoje školství na území MČ Praha 4 v letech 2011-2014* [online]. [cit. 2012-28-2]. Dostupné z WWW:<<http://www.praha4.cz/files/=47451/6Z-42-PR1.doc>>.

2.2.2. Školské rady při základních školách

Na základě § 167 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve

znění pozdějších předpisů, byly k 1.1. 2006 zřízeny v základních školách školské rady. V ZŠ zřizovaných MČ Praha 4 byly zřízeny šestičlenné školské rady s účastí 1/3 zástupců zřizovatele, 1/3 zástupců pedagogů školy a 1/3 zákonných zástupců žáků. Jak vyplývá ze školského zákona, má školská rada důležité pravomoci: vyjadřuje se ke školnímu vzdělávacímu programu, schvaluje výroční zprávu o činnosti školy, schvaluje školní řád a pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, podílí se na zpracování koncepčních záměrů rozvoje školy, projednává návrh rozpočtu školy a navrhuje zřizovateli vyhlášení konkurzního řízení na funkci ředitele školy.

3. Financování předškolního a základního vzdělávání v působnosti hl.m. Prahy a městské části Praha 4

Výdaje do regionálního školství lze rozdělit na výdaje z rozpočtu zřizovatele a na výdaje ze státního rozpočtu resp. z rozpočtu MŠMT ČR. Výdaje na provoz jsou zajišťovány z rozpočtu zřizovatele a výdaje na přímé náklady na vzdělání (náklady spojené s financováním personálního zabezpečení výuky a financování školních pomůcek) jsou vynakládány z rozpočtu MŠMT ČR prostřednictvím kraje.

3.1 Finanční prostředky hrazené ze stát. rozpočtu MŠMT ČR

Dle §160 odst.c) zák.č.561/2004 Sb. (školský zákon) v platném znění, se ze státního rozpočtu poskytují finanční prostředky na platy, náhrady platů, nebo mzdy a náhrady mezd, na odměny za pracovní pohotovost, odměny za práci vykonávanou na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr a odstupné, na výdaje na úhradu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a na úhradu pojistného na všeobecné zdravotní pojištění, na přiděly do fondu kulturních a sociálních potřeb a ostatní náklady vyplývající z pracovně právních vztahů, výdaje na učební pomůcky, výdaje na školní potřeby a na učebnice, pokud jsou podle školského zákona poskytovány bezplatně a rovněž výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků, na činnosti, které přímo souvisejí s rozvojem škol a kvalitou vzdělání. Finanční prostředky jsou poskytovány ze státního rozpočtu prostřednictvím MHMP, a to

normativním způsobem . Normativem se rozumí objem finančních prostředků určených na výchovu a vzdělání 1 žáka ZŠ/1 dítě MŠ v daném kalendářním roce. Při stanovení krajských normativů je vycházeno z optimální naplněnosti třídy ZŠ 24 žáků/třída. V případě nižší průměrné naplněnosti tříd se škola dostává do finančních problémů v oblasti personálních nákladů. Ředitelé škol mohou vhodnou personální politikou zajistit výši nenárokových složek platu v přijatelné výši. Pro informaci přinášíme přehled o počtu pracovníků ve školách zřizovaných MČ Praha 4.

Tab. 10: Počty pracovníků v ZŠ a MŠ – MČ Praha 4

Počty pracovníků v ZŠ a MŠ - MČ Praha 4 – přepočtené na pracovní úvazky

<i>(stav k 1.1.2012)</i>	Základní školy	Mateřské školy
Pedagogičtí pracovníci.-učitelé	577,7	258,2
Pedagogičtí pracovníci – školní družina	106,7	0
Pracovníci nepedagogičtí-správní	158,3	88,8
Pracovníci nepedagogičtí-školní jídelna	135,5	85,9
Celkem	978,2	432,9

Zdroj: *Koncepce rozvoje školství na území MČ Praha 4 v letech 2011-2014* [online]. [cit. 2012-28-2]. Dostupné z WWW: <<http://www.praha4.cz/files/=47451/6Z-42-PR1.doc>>.

Finanční prostředky na přímé náklady na vzdělání jsou přidělovány krajským úřadem na základě podkladů ze mzdových inventur zpracovaných řediteli jednotlivých škol a následné sumarizace a odsouhlasení zřizovatelem. Jsou přidělovány na kalendářní rok s tím, že v průběhu kalendářního roku dochází ke změnám, které odrážejí skutečnosti dvou pololetí roku školního.

Tab. 11: Výše finančních prostředků na přímé náklady na vzdělávání
v l. 2007-2011 a výše průměrných platů ve školství

(platy, OON, odvody, ONIV)

v tis. Kč

Rok	Základní školy	Mateřské školy	Celkem
2007	329 006	104 251	433 257
2008	324 837	109 886	434 723
2009	321 069	114 181	435 250
2010	328 010	121 991	450 001
2011	330 200	121 277	451 477
celkem	1 633 122	571 586	1 753 231

Navýšení o datační programy

MŠMT ČR:

v roce

2009 v celkové výši 28 964 tis. Kč

v roce

2010 0

v roce

2011 v celkové výši 23 532 tis.Kč

Průměrné platy ve školství (ZŠ a MŠ Praha 4) (Kč/měsíc)

rok	základní školy		mateřské školy	
	pedagogičtí pracovníci	nepedagogičtí pracovníci	pedagogičtí pracovníci	nepedagogičtí pracovníci
2008	23 376	13 016	20 241	12 166
2009	23 245	13 169	20 226	13 168
2010	23 814	14 197	20 233	14 526

Pedagogičtí pracovníci = učitelé a vychovatelé školní družiny

Nepedagogičtí pracovníci = správní zaměstnanci (hospodářka ,ekonom uklízečky, školník, pracovníci školní jídelny)

Zdroj: *Koncepce rozvoje školství na území MČ Praha 4 v letech 2011-2014* [online]. [cit. 2012-28-2]. Dostupné z WWW:<<http://www.praha4.cz/files/=47451/6Z-42-PR1.doc>>.

3.2. Finanční prostředky hrazené z rozpočtu zřizovatele (MČ Praha 4)

V souladu s platnou legislativou je obec povinna zajistit podmínky pro plnění povinné školní docházky a dále podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky a to pro děti s místem trvalého pobytu na jejím území. Za tímto účelem zřizuje základní a mateřské školy a zabezpečuje jejich neinvestiční výdaje. Neinvestiční výdaje tvoří náklady na údržbu a opravy, materiální výdaje, služby a výdaje nevýrobní povahy a mzdové prostředky a ostatní výplaty fyzickým osobám, které neposkytuje krajský úřad. Městská část Praha 4 poskytuje zřizovaným školám na provoz škol a školských zařízení finanční prostředky v členění:

1) příspěvek na provoz (provozní náklady)

Jedná se o finanční prostředky, které jsou poskytnuty přímo školám. Jednotlivé nákladové položky provozního příspěvku jsou stanoveny dle Metodiky rozpisu finančních prostředků na krytí provozních nákladů škol, kterou schválila Rada a následně Zastupitelstvo MČ Praha 4 (Příloha C) a která byla zpracována s ohledem na možnost rozdělit náklady do dvou skupin:

- a) normativně stanovené náklady – náklady na materiál, drobné opravy a údržbu, cestovné, náklady spojené s reprezentací, služby (kromě nájemného) – např. poštovné, revize, školení, telefony, internet, úklid, vedení účetnictví jiné náklady (bankovní poplatky, pojištění atd.). Normativem se rozumí objem finančních prostředků na jednotku výkonu, v tomto případě jednotka výkonu 1 žák.
- b) individuálně stanovené náklady – potraviny, energie, nájemné, odpisy stanoveny s ohledem na skutečnou potřebu finančních prostředků jednotlivých škol.

Tab. 12: Výše finančních prostředků poskytovaných do oblasti školství z rozpočtu MČ Praha 4

Výše finančních prostředků poskytovaných do oblasti školství z rozpočtu MČ Praha 4

Rok	Základní školy		Mateřské školy		Celkem v tis.Kč	
	SR	UR	SR	UR	SR	UR
2007	96 627,00	104 009,00	42 853,00	44 624,00	139 480,00	148 633,00
2008	93 432,00	103 366,20	44 308,00	47 464,50	137 740,00	150 830,70
2009	84 409,00	96 294,00	34 446,00	37 595,00	118 855,00	133 889,00
2010	95 378,00	112 371,00	36 622,00	43 795,00	132 000,00	156 166,00
2011	95 500,00	113 242,38	34 105,00	42 550,37	129 605,00	155 792,75
celkem	465 346,00	529 282,58	192 334,00	216 028,87	657 680,00	745 311,45
2012*	96 928,00		31 384,00		128 312,00	

*návrh SR=schválený rozpočet UR-upravený rozpočet v průběhu roku

Zdroj: *Koncepce rozvoje školství na území MČ Praha 4 v letech 2011-2014* [online]. [cit. 2012-28-2]. Dostupné z WWW:<<http://www.praha4.cz/files/=47451/6Z-42-PR1.doc>>.

Tab. 13: Výše neinvestičních výdajů na 1 žáka (dítě) ZŠ (MŠ) v jednotlivých letech

Výše neinvestičních výdajů na 1 žáka(dítě) ZŠ (MŠ) v jednotlivých letech

Základní školy

Rok	Provozní příspěvek v tis. Kč	Počet žáků	Provozní příspěvek na 1 žáka/rok v Kč
2007	104 009,00	8 549	12.170,00
2008	103 366,20	8 274	12.490,00
2009	96 294,00	7 859	12.250,00
2010	112 371,00	7 640	14.710,00
2011	113 242,38	7 658	14.790,00

Mateřské školy

Rok	Provozní příspěvek v tis. Kč	Počet dětí	Provozní příspěvek na 1 dítě/rok v Kč
2007	44 624,00	2 935	15.200,00
2008	47 464,50	3 048	15.570,00
2009	37 595,00	3 180	11.820,00
2010	43 795,00	3 286	13.330,00
2011	42 550,37	3 397	12.530,00

počet žáků-dle zahajovacích výkazů k 30.9. předchozího kal.roku

Zdroj: *Koncepce rozvoje školství na území MČ Praha 4 v letech 2011-2014* [online]. [cit. 2012-28-2]. Dostupné z WWW:<<http://www.praha4.cz/files/=47451/6Z-42-PR1.doc>>.

2) náklady hrazené prostřednictvím 4-Majetkové, a.s.

Akciová společnost 4-Majetková, a.s. je založená městskou částí Praha 4. V oblasti školství působí jako správní firma. Zajišťuje služby spojené s nájmem prostor, jejich provozem, opravy do 100 tis.Kč, odstranění havárií, provedení zákonných revizí apod..

3) výdaje na opravy školských objektů

Jedná se o neinvestiční výdaje hrazené z rozpočtu zřizovatele dle schválené plánu oprav školských objektů na základě zmapování technického stavu škol.

Tab. 14: Objem finančních prostředků z rozpočtu MČ Praha 4 v letech 2007 – 2011 - opravy

Rok	Opravy celkem	Opravy školské objekty celkem	Podíl škol
2007	73 909	29 726	41%
2008	136 022	69 933	51%
2009	183 562	64 738	36%
2010	202 908	64 499	32%
2011	153 741	61 522	40%
Celkem <i>v tis.Kč</i>	750 142	290 418	39%

Zdroj: *Koncepce rozvoje školství na území MČ Praha 4 v letech 2011-2014* [online]. [cit. 2012-28-2]. Dostupné z WWW:<<http://www.praha4.cz/files/=47451/6Z-42-PR1.doc>>.

4) výdaje investičního charakteru -kapitálové (investiční) výdaje

Jedná se o investiční výdaje na rekonstrukce školských objektů hrazené z rozpočtu zřizovatele dle schváleného plánu investičních akcí.

Tab. 15: Objem finančních prostředků z rozpočtu MČ Praha 4 v letech 2007 – 2011-investice - v tis. Kč

Rok	Investice celkem	Investice školské objekty celkem	Podíl škol
2007	184 746	122 026	66%
2008	387 308	214 400	56%
2009	407 297	258 899	64%
2010	499 569	271 063	54%
2011	206 851	59 474	29%
Celkem <i>v tis Kč</i>	1 685 771	925 862	55%

Zdroj: *Koncepce rozvoje školství na území MČ Praha 4 v letech 2011-2014* [online]. [cit. 2012-28-2]. Dostupné z WWW:<<http://www.praha4.cz/files/=47451/6Z-42-PR1.doc>>.

Tab. 16: Výdaje MČ Praha 4 (návrh rozpočtu na rok 2011)

BĚŽNÉ VÝDAJE

oblast	částka v tis. Kč	%
doprava	6 550,00	0,96%
vodní hospodářství	420,00	0,06%
vzdělávání I (provozní příspěvky škol)	130 005,00	18,99%
vzdělávání II (příspěvek OŠK-rezerva)	4 020,00	0,59%
kultura, církve a sdělovací prostředky	11 966,00	1,75%
tělovýchova a zájmová činnost	4 720,00	0,69%
zdravotnictví	13 570,00	1,98%
bydlení a komunální služby	10 240,00	1,50%
ochrana životního prostředí	80 300,00	11,73%
soc.péče a pomoc	34 098,00	4,98%
státní moc, státní správa, územ.samospráva	280 569,00	40,98%
finanční operace	2 100,00	0,31%
ostatní činnosti	106 013,00	15,49%
celkem běžné výdaje	684 571,00	100,00%
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE		
vzdělávání (investice, opravy)	70 265,00	17,67%
doprava	11 146,00	2,80%
tělovýchova a zájmová činnost	74 336,00	18,70%
zdravotnictví	99 192,00	24,95%
bydlení a komunální služby	52 503,00	13,21%
ochrana životního prostředí	17 808,00	4,48%
soc.péče a pomoc	33 960,00	8,54%
státní moc, státní správa, územ.samospráva	5 498,00	1,38%
ostatní činnosti	32 841,00	8,26%
celkem kapitálové výdaje	397 549,00	100,00%
Výdaje na vzdělávání celkem	204 290,00	18,88%
VÝDAJE CELKEM	1 082 120,00	100,00%

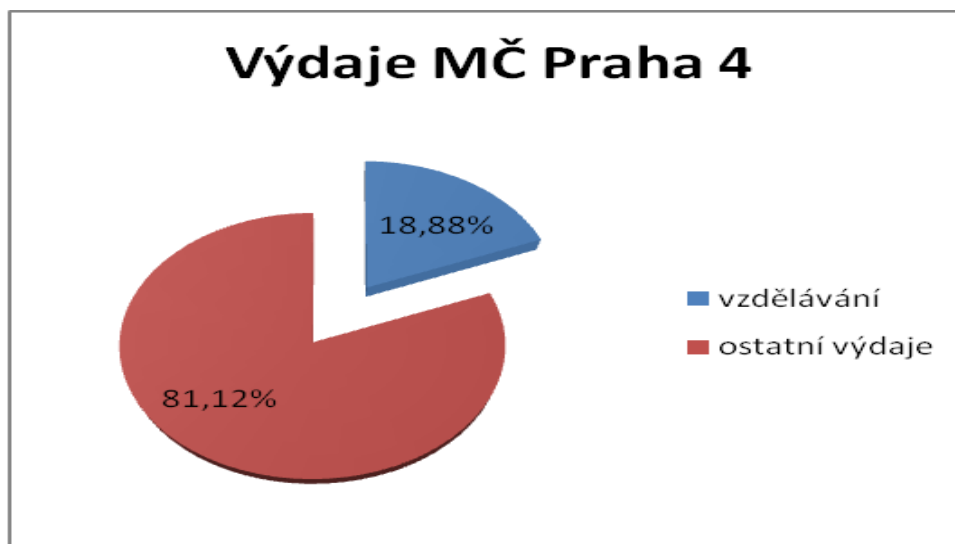
Zdroj: *Koncepce rozvoje školství na území MČ Praha 4 v letech 2011-2014* [online]. [cit. 2012-28-2]. Dostupné z WWW:<<http://www.praha4.cz/files/=47451/6Z-42-PR1.doc>>.

Tab. 17: Výdaje MČ Praha 4 dle výdajových (dotačních) oblastí rozpočtu
(návrh rozpočtu na rok 2011)

	částka v tis.	%
doprava	17 696,00	1,64%
vodní hospodářství	420,00	0,04%
vzdělávání	204 290,00	18,88%
kultura, církev a sdělovací prostředky	11 966,00	1,11%
tělovýchova a zájmová činnost	79 056,00	7,31%
zdravotnictví	112 762,00	10,42%
bydlení a komunální služby	62 743,00	5,80%
ochrana životního prostředí	68 108,00	6,29%
soc.péče a pomoc	68 058,00	6,29%
státní moc, státní správa, územ.samospráva	286 067,00	26,44%
finanční operace	2 100,00	0,19%
ostatní činnosti	138 854,00	12,83%
výdaje celkem	1 082 120,00	100,00%

Zdroj: *Koncepce rozvoje školství na území MČ Praha 4 v letech 2011-2014* [online]. [cit. 2012-28-2]. Dostupné z WWW:<<http://www.praha4.cz/files/=47451/6Z-42-PR1.doc>>.

Graf 3: Výdaje MČ Praha 4

Zdroj: *Koncepce rozvoje školství na území MČ Praha 4 v letech 2011-2014* [online]. [cit. 2012-28-2]. Dostupné z WWW:<<http://www.praha4.cz/files/=47451/6Z-42-PR1.doc>>.

PRAKTICKÁ ČÁST

4. Cíl dotazníkového šetření a pracovní hypotéza

V rámci praktické části bylo provedeno dotazníkovou metodou (Příloha D) výzkumné šetření, jehož cílem bylo ověření hypotézy:

Městská část Praha 4 ze svého rozpočtu vynaložila na vytváření podmínek pro předškolní vzdělávání a plnění povinné školní docházky dětí s místem trvalého pobytu na svém území v roce 2011 odpovídající finanční prostředky.

4.1. Charakteristika souboru a analýza dat

Dotazníkové šetření bylo provedeno u dvou vzorků respondentů, a to ředitelů škol zřizovaných městskou částí Praha 4 a členů Komise školské, kterou zřídila Rada městské části Praha 4 v souladu se zákonem o hlavním městě Praze jako svůj poradní orgán. Školská komise se skládá z členů Zastupitelstva městské části Praha 4 (10 členů, tj.2/3) a zástupců odborné veřejnosti (5 členů, tj.1/3).

Tab. 18: Přehled respondentů dotazníkového šetření

Skupina respondentů	A <i>ředitelé MŠ a ZŠ</i>	B <i>členové školské komise</i>	Celkem
Počet oslovených respondentů	45	15	60
Počet odevzdaných dotazníků	42	11	53
Počet odevzdaných dotazníků v %	93,3%	73,3%	88,3%
Průměrný věk respondentů	51,2 r.	48,3 r.	49,7

Z přehledu uvedeného v tabulkách vyplývá:

- celkem bylo osloveno 60 respondentů (45 ředitelů škol a 15 členů školské komise)
- na položené otázky odpovědělo 53 respondentů, tj. zaokrouhлено 88%

Tab. 19: Vyhodnocení dotazníkového šetření:

1.	Je Vám známa výše finančních prostředků vynaložených z rozpočtu MČ Praha 4 v roce 2011 na školství?			
	<i>ANO</i>	<i>NE</i>		
A	28	14		
B	11	0		
2.	Kolik činí tato částka procentuálně z celkového rozpočtu? (Pokud byla v otázce č.1 zvolena varianta NE, proveďte odhad.)			
	<i>1/10</i>	<i>1/5</i>	<i>1/3</i>	<i>1/2</i>
A	21	3	18	
B		8	3	
3.	Je objem finančních prostředků určených na provoz přiměřený základním požadavkům pro zajištění podmínek výchovně vzdělávacího procesu?			
	<i>ANO</i>	<i>NE</i>	<i>NEVIM</i>	
A	31	11		
B	10		1	
4.	Je objem finančních prostředků určených na přímé náklady na vzdělávání přiměřený základním požadavkům?			
	<i>ANO</i>	<i>NE</i>	<i>NEVIM</i>	
A	5	37		
B		3	8	
5.	Je systém přidělování finančních prostředků ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání vyhovující v dané době?			
	<i>ANO</i>	<i>NE</i>	<i>NEVIM</i>	
A	40	2		
B	3		8	
6.	Je systém přidělování finančních prostředků z rozpočtu MČ Praha 4 na provoz škol vyhovující v dané době?			
	<i>ANO</i>	<i>NE</i>	<i>NEVIM</i>	
A	42			
B	11			
7.	Byly v roce 2011 k zajištění provozu škol využívány finanční prostředky z fondů příspěvkové organizace ?			
	<i>ANO</i>	<i>NE</i>	<i>NEVIM</i>	
A	42			
B			11	

<i>Pokud jste odpověděli ANO, specifikujte v jaké výši?</i>									
<i>0-100tis.Kč</i>		<i>100tis.-300tis.Kč</i>		<i>300tis.-500tis.Kč</i>		<i>500tis.Kč a více</i>			
18		11		12		1			
8.	Jsou finanční prostředky školami účelně vynakládány? <i>*Ředitelé škol poznamenali, že odpověď vztahují pouze na svou školu.</i>								
	ANO		NE		NEVIM				
	42*								
A									
B					11				
9.	Jsou v současné době nastaveny ze strany zřizovatele dostatečné kontrolní mechanismy?								
	ANO		NE		NEVIM				
	42								
A									
B	2				9				
10.	Efektivní vynakládání finančních prostředků je možno zajistit:								
		A				B			
<i>Priorita pořadí</i>		1	2	3	4	1	2	3	4
kvalitou vnitřních předpisů zřizovatele a školy		9x	28x	4x	1x	0x	0x	0x	11x
		9	56	12	4	0	0	0	44
		81 : 42 = 1,93			2.	44 : 11 = 4			4.
kvalitou nastaveného kontrolního systému		0x	5x	31x	6x	0x	1x	10x	0x
		0	10	93	24	0	2	30	0
		127 : 42 = 3,02			3.	32 : 11 = 2,91			3.
kvalitou managementu školy		31x	9x	2x	0x	7x	4x	0x	0x
		31	18	6	0	7	8	0	0
		55 : 42 = 1,31			1.	15 : 11 = 1,36			1.
snížením počtu příspěvkových organizací		2x	0x	5x	35x	4x	6x	1x	0x
		2	0	15	140	4	12	3	0
		157 : 42 = 3,74			4.	19 : 11 = 1,73			2.
dalšími opatřeními-kterými?		<i>jsou uvedena v závěrech výzkumného šetření</i>							

4.2. Dílčí závěry

Financování škol z pohledu prvního vzorku respondentů, členů školské komise, je považováno za vyhovující v oblasti finančních prostředků, které poskytuje zřizovatel školy, městská část Praha 4. Tento závěr zřejmě vychází z podrobnější znalosti struktury rozpočtu městské části Praha 4 a komplexního náhledu na obecní příjmy a výdaje, kdy z celkového objemu výdajů 1 082 mil Kč v roce 2011 je na oblast školství vynakládáno 204,3mil.Kč. Tímto objemem

přidělených finančních prostředků, se školství řadí na 2. místo v rámci dotačních oblastí rozpočtu.

Se způsobem financování přímých nákladů na vzdělávání, a to jak pokud se týká objemu finančních prostředků tak i systému jejich přidělování, není tato skupina respondentů obeznámena zřejmě v takovém rozsahu, aby mohla v tomto směru zaujmout stanovisko.

Při hodnocení efektivnosti vynakládání finančních prostředků se tato skupina respondentů shoduje, že efektivní vynakládání finančních prostředků je ovlivněno kvalitou managementu školy, počtem příspěvkových organizací, kvalitou kontrolního systému, kvalitou vnitřních předpisů zřizovatele a školy (řazeno dle výsledku šetření).

Oproti tomu vzorek respondentů, ředitelů škol, vidí efektivní vynakládání finančních prostředků v kvalitě managementu školy, v kvalitě vnitřních předpisů zřizovatele a školy a v kvalitě nastaveného kontrolního systému. Další opatření, která by měla, či mohla přispět k efektivnímu vynakládání finančních prostředků spočívají podle názoru ředitelů škol ve větší hmotné zainteresovanosti a delegování kompetencí na management školy, zapojení managementu školy do tvorby koncepce a záměrů zřizovatele v oblasti rozvoje školství, ve větší informovanosti veřejnosti k sestaveným rozpočtům a jejich čerpání a užší spolupráci mezi řediteli škol a zřizovatelem v rámci konzultací nad rozpočtem.

Ředitelé škol na rozdíl od první skupiny respondentů, členů školské komise, nekladou větší důraz na počet zřízených příspěvkových organizací.

Pokud se týká objemu finančních prostředků určených na provoz poskytovaných zřizovatelem, ve své většině považují za přiměřený, v případě objemu finančních prostředků určených na přímé náklady na vzdělávání považují tento za nedostatečný.

Vyjdeme-li z výše uvedeného, lze konstatovat, že stanovená hypotéza pro výzkumné šetření směřovaná na vynakládání finančních prostředků městské části Praha 4 do oblasti školství se potvrdila.

ZÁVĚR

Bakalářská práce se v obecné rovině zaměřila na vymezení pojmů veřejné správy, kterou je státní správa a samospráva dle platné legislativy, dále na právní úpravu zajišťování předškolního a základního vzdělávání povinnými zákonnými subjekty v podmínkách hlavního města Prahy a úzce pak na plnění těchto povinností městskou částí Praha 4.

Z jejího obsahu by mělo být zřejmé, co je státní správa a samospráva ve školství na území hlavního města Prahy a městské části Praha 4, kdo jsou subjekty výkonu státní správy (ředitel, kraj, ministerstvo, Česká školní inspekce) a samosprávy (obec, kraj) ve školství, včetně vymezení jejich kompetencí či působnosti. V neposlední řadě pak je obsahem této práce přehled informací týkající se zajišťování vzdělávání městskou částí Praha 4.

Cílem provedeného výzkumného šetření v rámci této práce bylo odpovědět si na vyslovenou hypotézu, že městská část Praha 4 ze svého rozpočtu vynaložila na vytváření podmínek pro předškolní vzdělávání a plnění povinné školní docházky dětí s místem trvalého pobytu na svém území v roce 2011 odpovídající finanční prostředky. Lze konstatovat, a to jak ze závěru výzkumného šetření, tak i z vlastního sběru informací, že městská část Praha 4 vytváří v rámci stávajících možností daných platnými právními předpisy a možnostmi veřejných rozpočtů optimální podmínky pro zajištění vzdělávání na jejím území. Síť mateřských a základních škol umožňuje v plném rozsahu zajišťovat předškolní a základní vzdělávání dětí s trvalým pobytem na jejím území. Městská část Praha 4 dbá o soulad rozvoje vzdělávání se zájmy svých občanů, není nucena zajišťovat svoji povinnost prostřednictvím škol na území jiných městských částí či obcí. Při zajišťování podmínek vzdělávání vychází z demografického vývoje a rozvoje svého území. V rámci své koncepce klade v současné době například důraz na zřizování nových míst v mateřských školách a to formou především využitím volných kapacit v základních školách, kde jsou zřizována další místa poskytování předškolního vzdělávání u stávajících mateřských škol. Od roku 2009 došlo k nárůstu kapacity mateřských škol o 397 míst.

V rámci základního vzdělávání podporuje městská část profilaci škol se zaměřením na výuku jazyků, matematiky, informatiky, přírodních vět, tělesné

výchovy a estetické výchovy tak, aby byla zákonným zástupcům dětí byla dána co nejširší nabídka vzdělávacích aktivit. Podpora je i dána péčí o děti se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním ve speciálních třídách základních škol nebo v rámci individuální integrace žáků se specifickými poruchami učení a chování. V některých školách je již i uplatňována výuka s prvky Montessori pedagogiky.

Učitel národů Jan Amos Komenský prohlásil: „Má-li se člověk stát člověkem, musí se vzdělat.“ Tato slova si městská část Praha 4 vzala jako motto pro svou koncepci rozvoje školství na svém území. Lze konstatovat, že vyvíjí veškeré své úsilí k naplnění Komenského odkazu.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BACÍK F., KALOUS J., SVOBODA J., aj., *Kapitoly ze školského managementu*. Praha: Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, 1998. ISBN 80-86039-49-8.

FILIPEC J., *Slovník spisovné češtiny*. Praha: Academia, 2012. ISBN 978-80-200-1446-7.

HENDRYCH D. a kol., *Správní právo*. 7.vyd. Praha: C. H. Beck, s.r.o., 2008, ISBN 978-80-7400-049-2.

IBRS s.r.o., *Demografická studie pro účely aktualizace koncepce rozvoje školství na území MČ Praha 4*. Červen 2011.

KARABEC S., et al., *Pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení*. Praha: Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, 2002. ISBN 80-7290-078-1.

KLUGEROVÁ J., PRÁZOVÁ I., VACÍNOVÁ T., *Jak vypracovat bakalářskou, diplomovou, rigorózní a disertační práci*. 3. vyd. Praha: UJAK, 2010. ISBN 978-80-7452-004-4.

KOSCHIN F., *Demografická studie městské části Praha 4 pro školské účely*. Leden 2007.

MOŽNÝ I., *Česká společnost*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-624-1.

PRŮCHA J., *Alternativní školy a inovace ve vzdělávání*. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-7178-999-4.

PRŮCHA J., *Pedagogická encyklopedie*. 1. vyd. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-546-2.

SPIKOVÁ V., et al. *Proměny primárního vzdělávání v ČR*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7178-942-9.

STAŇKOVÁ I., *Koncepce rozvoje školství na území MČ Praha 4 v letech 2011-2014*. Srpen 2011.

WEIHRICH H., KOONTZ H., *Management*. 1. vyd. Praha: Victoria Publishing, 1993. ISBN 80-85605-45-7.

ZBÍRAL R., *Příručka psaní seminárních a jiných vysokoškolských odborných prací*. Praha: Linde Praha a.s., 2009. ISBN 978-80-7201-779-9.

Pravidla českého pravopisu. Praha: Academia, 2010. ISBN 978-80-200-1327-9.

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., ústava ČR.

Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy, vše ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 500/2004 Sb. (správní řád), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

Seznam tabulek

Tab. 1	Přehled škol zřizovaných MČ Praha 4 podle katastrálního území (<i>stav k 1.1. 2012</i>)	30
Tab. 2	Přehled mateřských škol zřizovaných MČ Praha 4	32
Tab. 3	Vývoj počtu dětí v mateřských školách v letech 2000/2001 – 2011/2012	33
Tab. 4	Zvyšování kapacity v MŠ zřizovaných MČ Praha 4	35
Tab. 5	Základní (střední) školy zřizované městskou částí Praha 4	36
Tab. 6	Vývoj počtu žáků v ZŠ zřizovaných MČ Praha 4 v letech 2000/2001 – 2011/2012	37
Tab. 7	ŠVP - školní vzdělávací program (podle § 5 školského zákona - od šk. roku 2007/2008)	38
Tab. 8	Přehled základních škol s třídami pro speciální péči	40
Tab. 9	Přehled základních škol s přípravnou třídou	41
Tab. 10	Počty pracovníků v ZŠ a MŠ – MČ Praha 4	43
Tab. 11	Výše finančních prostředků na přímé náklady na vzdělávání v l. 2007-2011 a výše průměrných platů ve školství	44
Tab. 12	Výše finančních prostředků poskytovaných do oblasti školství z rozpočtu MČ P 4	46
Tab. 13	Výše neinvestičních výdajů na 1 žáka (dítě) ZŠ (MŠ) v jednotlivých letech	46
Tab. 14	Objem finančních prostředků z rozpočtu MČ Praha 4 v letech 2007 – 2011 – opravy	47
Tab. 15	Objem finančních prostředků z rozpočtu MČ Praha 4 v letech 2007 – 2011- investice	47
Tab. 16	Výdaje MČ Praha 4 (návrh rozpočtu na rok 2011)	48
Tab. 17	Výdaje MČ Praha 4 dle výdajových (dotačních) oblastí rozpočtu (návrh rozpočtu na rok 2011)	49
Tab. 18	Přehled respondentů dotazníkového šetření	50
Tab. 19	Vyhodnocení dotazníkového šetření	51

Seznam grafů

Graf č. 1	Vývoj počtu dětí v MŠ v letech 2000/2001 – 2011/2012	34
Graf č. 2	Vývoj počtu žáků v ZŠ zřizovaných v MČ Praha 4 v letech 2000/2001 – 2011/2012	37
Graf č. 3	Výdaje MČ Praha 4	49

Seznam příloh

Příloha A - Zřizovací listina příspěvkové organizace vykonávající činnost základní školy zřizované městskou částí Praha 4	I
Příloha B - Přehled ZŠ a MŠ MČ Praha 4	IX
Příloha C - Metodika rozpisu finančních prostředků na zajištění provozu základních a mateřských škol zřizovaných městskou částí Praha 4 - příspěvku na rok 2009	X
Příloha D - Dotazník	XVIII

**Příloha A – Zřizovací listina příspěvkové organizace vykonávající činnost
základní školy zřizované městskou částí Praha 4**

Z Ř I Z O V A C Í L I S T I N A

příspěvkové organizace

Mateřská škola, Základní škola , Praha 4,

**vydaná dle usnesení Zastupitelstva městské části Praha 4 č. 18Z- /2009 ze dne
17. 9. 2009**

Název zřizovatele: Městská část Praha 4

sídlo: Tábořská 350, Praha 4, 140 45

IČ: 00063584

Čl. I.

Základní ustanovení

1. Městská část Praha 4 zřídila na základě usnesení Obvodního zastupitelstva Praha 4č. 23/Z/13, ze dne 22.9.1994 Základní školuPraha 4....., podle zvláštního předpisu jako příspěvkovou organizaci. Na základě usnesení č. 6Z-51/2003 Zastupitelstva městské části Praha 4 ze dne 24.9.2003 je součástí základní a střední školy mateřská škola. V souladu s ustanovením § 178 odst. 1 písm.a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) , ve znění pozdějších předpisů, § 89 odst. 1 písm. k) zákona č.131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, a podle § 27 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, vydává

organizaci tuto zřizovací listinu.

2. Mateřská škola, Základní škola a Střední odborná škola , Praha 4, (dále „škola“, případně „organizace“) je právnickou osobou se samostatnou právní subjektivitou, která vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající.
3. Název organizace zní Mateřská škola, Základní škola a Střední odborná škola , Praha 4, a jejím sídlem je Praha 4,, PSČ 147 00, s odloučeným pracovištěm v ul.zapsaným do Rejstříku škol a školských zařízení. Organizaci bylo přiděleno IČ 48134023.

Čl. II.

Hlavní činnost a cíle vzdělávání

1. Mateřská škola uskutečňuje v souladu s § 33 školského zákona předškolní vzdělávání tak, aby podporovalo rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku. Podílí se na jeho zdravém, citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů. Předškolní vzdělávání vytváří základní předpoklady pro pokračování ve vzdělávání. Dále napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.
2. Základní vzdělávání poskytované podle školního vzdělávacího programu, pro nějž je podle § 3 odst. 2 školského zákona vydán rámcový vzdělávací program, vede k tomu, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, aby se učili tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické a duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a jiným hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými

vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění.

3. Střední vzdělávání rozvíjí vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty získané v základním vzdělávání, důležité pro osobní rozvoj jedince. Poskytuje žákům odborné vzdělání a upevňuje jejich hodnotovou orientaci. Vytváří dále předpoklady pro plnoprávní osobní a občanský život, samostatné získávání informací a celoživotní učení, pokračování v navazujícím vzdělávání a přípravu pro povolání nebo pracovní činnost. Úspěšným ukončením střední školy se dosahuje středního vzdělání s maturitní zkouškou.
4. Škola zajišťuje školní stravování pro žáky a závodního stravování pro zaměstnance základní školy (školní jídelna) podle § 119 školského zákona v platném znění a poskytování zájmového vzdělávání žákům ve dnech školního vyučování a o školních prázdninách (družina) podle § 111 a § 118 školského zákona ve školských zařízeních, které jsou součástí základní školy. Činnost zařízení školního stravování se řídí vyhláškou č.107/2005 Sb., o školním stravování, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláškou č. 84/2005 Sb., o nákladech na závodní stravování, ve znění pozdějších předpisů .
5. Podmínkou výkonu činnosti školy nebo školního zařízení je podle § 7 odst. 6 školského zákona zápis do školského rejstříku.

Čl. III.

Orgány školy

1. Statutárním orgánem školy je ředitel školy, jehož práva a povinnosti jsou vymezeny v § 164 a 165 školského zákona. Ředitel školy současně plní úkoly statutárního orgánu zaměstnavatele vůči zaměstnancům organizace a je oprávněn činit jménem organizace veškeré právní úkony. Za organizaci podepisuje tak, že k jejímu napsanému nebo vytištěnému názvu připojí svůj vlastnoruční podpis. Ředitele školy v souladu s § 166 odst. 2 školského zákona

jmenuje do funkce zřizovatel na základě jím vyhlášeného konkurzního řízení. Zřizovatel podle věty první plní funkci orgánu nadřízeného zaměstnavateli v oblasti pracovněprávních vztahů. Ředitele školy zřizovatel odvolá, nastanou-li důvody uvedené v § 166 odst. 4 školského zákona. Ředitele školy může zřizovatel dále odvolat z důvodů uvedených v § 166 odst. 5 školského zákona. Odvolání z funkce je písemné, doručuje se řediteli do vlastních rukou a musí obsahovat důvody podle odst. 4 a 5 zákona, jinak je neplatné.

2. Ředitel školy zřizuje pedagogickou radu jako svůj poradní orgán, projednává s ní všechny zásadní pedagogické dokumenty a opatření týkající se vzdělávací činnosti školy. Při svém rozhodování ředitel k názorům pedagogické rady přihlédne. Pedagogickou radu tvoří všichni pedagogičtí pracovníci školy.
3. Při základní a střední škole se podle § 167 školského zákona zřizuje školská rada, přičemž je možné zřídit jednu školskou radu pro obě školy. Činnost školské rady je vymezena § 168 školského zákona.

Čl. IV.

Vymezení majetku

1. Škola užívá nemovitý majetek zřizovatele na základě smlouvy o podnájmu uzavřené s nájemcem budov či jejich částí a pozemků souvisejících na dobu a za podmínek v této smlouvě vymezených. Případné změny předmětu podnájmu budou řešeny dodatkem smlouvy o podnájmu.
2. Škole je předán do správy k jejímu vlastnímu hospodářskému využití tento majetek ve vlastnictví hlavního města Prahy svěřený zřizovateli:
 - I. hmotný majetek movitý:
 - a) dlouhodobý hmotný majetek v ocenění vyšším než 40.000,- Kč pořizovaný z kapitálových prostředků organizace,

- b) drobný dlouhodobý hmotný majetek v ocenění od 3.000,- do 40.000,- Kč,
- c) drobný hmotný majetek v operativní evidenci v ocenění od 500,- Kč do 3.000,- Kč pořizovaný z běžných prostředků organizace,
- d) umělecké předměty,
- e) hmotný majetek ve formě zásob na skladech v ocenění nižším než 500,- Kč a při použitelnosti kratší než 1 rok bez ohledu na cenu, pořizovaný z běžných prostředků organizace.

II. nehmotný majetek:

- a) dlouhodobý nehmotný majetek v ocenění vyšším než 60.000,- Kč pořizovaný z kapitálových prostředků organizace,
- b) drobný dlouhodobý nehmotný majetek - software v ocenění od 7.000,- do 60.000,- Kč.

III. účetní hodnota uvedeného majetku činí ke dni

movitý Kč
nehmotný Kč
Celkem: Kč

3. Škola kromě majetku uvedeného v čl. 4.2 této zřizovací listiny dále nakládá s majetkem získaným vlastní činností či z jiných zdrojů.

Čl. V.

Vymezení majetkových práv

1. Škola je povinna o svěřený majetek, jakož i majetek získaný její vlastní činností či z jiných zdrojů řádně pečovat, udržovat ho a chránit před poškozením, ztrátou, zničením nebo zneužitím.

2. Škola je povinna jí spravovaný majetek efektivně a ekonomicky účelně využívat a je oprávněna s ním nakládat. Není však oprávněna bez souhlasu zřizovatele tento majetek zcizovat, dávat do zástavy, půjčovat ani jinak zatěžovat.
3. Škola může uzavírat smlouvy o půjčce nebo o úvěru a přijímat na sebe ručitelské závazky jen po předchozím souhlasu zřizovatele. Není oprávněna k převzetí dluhu nebo přistoupení k závazku.
4. Škola může pořizovat věci nákupem na splátky nebo smlouvou o nájmu s právem koupě jen po předchozím souhlasu zřizovatele.
5. Škola se při dispozici (prodej, likvidace) se svěřeným majetkem zřizovatele řídí Zásadami pro nakládání s přebytečným a neupotřebitelným movitým majetkem ve vlastnictví hlavního města Prahy, který je v užívání příspěvkových organizací zřízených městskou částí Praha 4, schválenými usnesením Rady městské části Praha 4 č. 8R-225/2003, ze dne 25.3.2003.
6. Škola může bezúplatně postoupit pohledávku jiné osobě, prominout dluh či upustit od vymáhání pohledávky a obdobně nakládat s jinými právy a majetkovými hodnotami jen s předchozím písemným souhlasem zřizovatele v případě, že finanční hodnota takové pohledávky (dluhu) přesahuje 2.000,- Kč.

Čl. VI.

Doplňkové činnosti

V návaznosti na hlavní účel povoluje zřizovatel v souladu s § 27 odst. 2 písm. g) zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, škole tyto další činnosti:

- pořádání vzdělávacích akcí (odborných kurzů, seminářů, přednášek, školení a jiných vzdělávacích akcí, včetně lektorské činnosti) v systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, popř. organizování vzdělávacích akcí pro dospělé v souladu s osvědčením MŠMT o akreditaci vzdělávacích programů
- poskytování vzdělávání a školských služeb podle § 123 odst. 2 a 3 školského zákona
- poskytování dalších služeb souvisejících s užíváním prostor a pozemků užívaných školou včetně jejího vybavení ostatními jejími uživateli (zejména příležitostnými) a včetně služeb poskytovaných nájemci uvedených prostor a pozemků

Výkon těchto doplňkových činností slouží k účelnějšímu využití odbornosti zaměstnanců školy a svěřeného majetku. Doplňková činnost nesmí být provozována způsobem, který by omezoval hlavní činnost školy nebo ohrožoval její kvalitu, rozsah a dostupnost. Hospodaření doplňkové činnosti se sleduje odděleně.

ČI. VII.

Finanční hospodaření

1. Finanční hospodaření školy se řídí zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.
2. Škola hospodaří s peněžními prostředky získanými vlastní činností, s peněžními prostředky přijatými z rozpočtu zřizovatele či jiných rozpočtů, s prostředky svých fondů, jakož i s peněžními prostředky získanými darem.
3. Škola jako samostatná účetní jednotka je povinna dodržovat zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a veškeré daňové předpisy, vztahující se k její činnosti. Vedením svého účetnictví může pověřit i jinou

právníckou nebo fyzickou osobu, čímž se však nezbavuje odpovědnosti za vedení účetnictví.

4. Hmotná zainteresovanost školy, odvodové povinnosti a závazné ukazatele pro hospodaření organizace budou stanoveny vždy na každý kalendářní rok zřizovatelem.

Čl. VIII.

Závěrečná ustanovení

1. Škola se zřizuje na dobu neurčitou.
2. Škola je metodicky řízena zřizovatelem, který tuto činnost vykonává pomocí k tomu určených odborů Úřadu městské části Praha 4. Organizace je povinna zpracovat organizační řád organizace a všechny ostatní vnitřní směrnice.
3. Tento dodatek č. 3 nabývá účinnosti dne

V Praze dne

.....

starosta městské části Praha 4

Příloha B – Přehled ZŠ a MŠ MČ Praha 4

**Příloha C – Metodika rozpisu finančních prostředků na zajištění provozu
základních a mateřských škol zřizovaných městskou částí
Praha 4 - příspěvku na rok 2009**

Městská část Praha 4
Úřad městské části Praha 4
Odbor finanční správy
Odbor školství a kultury

**Metodika rozpisu finančních prostředků na zajištění provozu základních a
mateřských škol zřizovaných městskou částí Praha 4 - příspěvku na rok 2009**

Cíl:

Objektivní stanovení výše příspěvku zřizovatele na krytí provozních nákladů škol a zajištění efektivního, průhledného a srovnatelného financování provozu škol.

Jednotlivé nákladové a výnosové položky provozního příspěvku jsou stanoveny v souladu se závaznou metodikou MHMP ve spolupráci s programovou firmou GORDIC.

Při sestavování rozpočtu provozních nákladů škol jsou nákladové položky rozděleny do těchto účtových skupin:

- 1) **501** materiál
- 501** potraviny
- 2) **502** energie

- 3) **511** opravy
- 4) **512** cestovné
- 5) **513** repre
- 6) **518** služby: poštovné; konzultace, revize; školení; nákup NIM, program.
vybavení; telefony; internet; úklid, odpad, praní;
vedení
účetnictví; údržba softweru; propagace, poplatky TV a rozhl., tisk; nájemné
- 7) **541-9** jiné náklady
- 8) **551** odpisy

Při vypracování metodiky rozpisu finančních prostředků na krytí provozních nákladů škol je vycházeno z výše uvedené rozpočtové skladby a z možnosti rozdělení nákladů do dvou skupin:

a) normativně stanovené náklady

Normativem rozumíme **objem finančních prostředků na jednotku výkonu**. V tomto případě se rozumí jednotkou výkonu 1 žák v ZŠ (1 dítě v MŠ). Při stanovení normativu bylo vycházeno z propočtu roční výše nákladů v jednotlivých účtových položkách obsažených v této metodice. Při stanovení bylo přihlédnuto ke skutečnému čerpání v uplynulém roce. Při výpočtu normativů se vychází **z výkonů**, tedy ze statistických údajů o počtu žáků k 30.9. roku předcházejícího příslušnému roku rozpočtovému dle závazných výkazů škol určených pro Ústav pro informace ve vzdělávání (ÚIV).

Položky rozpočtu stanovené normativně:

- materiál, opravy, cestovné, repre, služby (kromě nájemného), jiné náklady

Rozdílná výše normativně stanovených nákladů pro žáky rezidenty a nerezidenty

V oblasti normativně stanovených nákladů je možné uvažovat i o **rozdílné úhradě výše normativu pro** žáky jejichž alespoň jeden ze zákonných zástupců má trvalý pobyt na území MČ Praha 4 (**rezidenti**) a žáky s trvalým pobytem mimo území MČ Praha 4 (**ne rezidenti**). Zavedením tohoto opatření by pravděpodobně došlo ke snížení počtu nově přijatých žáků s místem trvalého pobytu mimo území MČ Praha 4. V případě realizace tohoto opatření doporučujeme postupovat takto již při zápisu do 1.ročníku pro školní rok 2009/2010.

(Tímto způsobem není nutno postupovat při přijetí dítěte, jehož trvalé bydliště je na území obce, která v souladu se „školským zákonem“ poskytne finanční plnění částečné úhrady neinvestičních nákladů.)

b) individuálně stanovené náklady

Jedná se o prostředky stanovené individuálně v jednotlivých položkách rozpočtu pro jednotlivou školu s ohledem na skutečnou potřebu finančních prostředků.

Položky rozpočtu stanovené individuálně:

- potraviny, energie , nájemné, odpisy

Metodika rozpisu provozních nákladů

1) 501 materiál

základní školy náklad na žáka x počet žáků dle zah.výkazů k 30.9.

náklad na žáka =
$$\frac{\text{celk. nákl. na materiál rozpočtu 2008} - (100 \text{ tis. Kč} \times \text{počet škol})}{\text{počet žáků dle zahaj. výkazů k 30.9.2008}}$$

mateřské školy náklad na dítě x počet dětí dle zah.výkazů k 30.9.2008

náklad na dítě = $\frac{\text{celk. nákl. na materiál rozpočtu 2008} - (50 \text{ tis. Kč} \times \text{počet škol})}{\text{počet dětí dle zahaj. výkazů k 30.9.2008}}$

Pozn. 100 tis. Kč u ZŠ a 50 tis. Kč u MŠ- jedná se o základní- nezbytnou částku stanovenou na materiál

1) 501- potraviny

náklady na potraviny stanoveny dle počtu strávníků a nákladů na potraviny dle finančních limitů na nákup potravin (vyhl. 107/2005 Sb., o školním stravování)=cena oběda- hradí v plné výši rodiče

2) 502 energie

náklady na energie stanoveny dle skutečné spotřeby předcházejícího roku (skutečnost k 30.9. a odhad do konce roku)

Návrh ke zvážení: lze uvažovat o snížení o 10%- motivační složka na snižování spotřeby energií- zohledněno při stanovení odměn ředitelů škol

Pozn. fin. prostředky na energie jsou „účelové“ nelze je při úspoře použít na úhradu jiných nákladů- vrací se zřizovateli, při překročení – zřizovatel dokrývá

3) 511 opravy a udržování

základní školy 100 tis. Kč /škola/rok + 25 Kč x počet m2 užitkové plochy budovy

mateřské školy 100 tis. Kč škola/rok+30 tis. na opravy movitých věcí na zahradě /škola/rok +25Kč x počet m2 užitkové plochy budovy

4) 512 cestovné

základní školy 10 tis. Kč / škola/rok

mateřské školy 7 tis. Kč /škola/rok

5) 513 repre

základní školy 10 tis. Kč /škola/rok

mateřské školy 7 tis. Kč/škola/rok

6) 518 Služby

5161 Poštovné

základní školy 5 tis. Kč/škola/rok + 10 Kč x počet žáků (dle zah. výkazů k 30.9.2008)

mateřské školy 5 tis. Kč/škola/rok + 10 Kč x počet dětí (dle zah. výkazů k 30.9.2008)

5166 Konzultace, revize

základní školy 50 tis. Kč/škola/rok

mateřské školy 30 tis. Kč/škola/rok

pozn. jedná se o revize movitých věcí, ostatní revize týkající se budovy bude zajišťovat 4-majetková

518 67 Školení

základní školy 800,- Kč x přepočtený počet zaměstnanců

(k 1.9.předcházejícího roku)
mateřské školy 800,- Kč x přepočtený počet zaměstnanců
(k 1.9.předcházejícího roku)

518 72 Nákup NIM, program.vybavení

základní školy 20 tis. Kč/škola/rok
mateřské školy 10 tis. Kč/škola/rok

518 31,35 Telefony

základní školy 70 tis. Kč/škola/rok + 50 Kč x počet žáků
mateřské školy 30 tis. Kč/škola/rok + 50 Kč x počet dětí

*Pozn. 70 tis. Kč=3 x 20 tis. (ředitel, hospodárka, ekonomka) + paušál 10 tis. Kč
50Kč/dítě= 10 hovorů na 1 dítě za rok*

518 33 Internet

základní školy 50 tis. Kč/škola/ rok
mateřské školy 15 tis. Kč/škola/rok

** vzít v úvahu bezdrátový internet- možné snížení nákladů*

518 36 Úklid, odpad praní

úklid

základní školy 80 tis. Kč/škola/rok
mateřské školy 30 tis. Kč/škola/rok

*Pozn. jedná se o mimořádný úklid (cca 2x ročně,) běžný úklid je hrazen ze
mzdových prostředků školy (uklízečky)*

odpad

základní školy 125 Kč x počet dětí

mateřské školy 125 Kč x počet dětí

praní

základní školy 20 tis. Kč/škola/rok

mateřské školy 30 tis. Kč/škola/rok

5168 Vedení účetnictví

základní školy 180 tis. Kč/škola/rok (15 tis. Kč/měsíc)

mateřské školy 90 tis. Kč/škola/rok (7,5 tis. Kč/měsíc)

518 38 Údržba softwaru

základní školy 70 tis. Kč/škola/rok

mateřské školy 20 tis. Kč/škola/rok

518 37 Propagace, popl. TV a rozhl., tisk

základní školy 50 tis. Kč/škola/rok

mateřské školy 30 tis. Kč/škola/rok

518 54.55 (MŠ)51834.35 (ZŠ) Nájemné

nájemné za budovu a pozemek -stanoveno dle platné nájemní smlouvy

7) 541-9 Jiné náklady (bankovní poplatky, pojištění, penále a pokuty atd.)

základní školy	90 tis. Kč/škola/rok
mateřské školy	20 tis. Kč/škola/rok

pozn. pojištění v r. 2009 bude placeno prostř. MČ P4

8) 551-Odpisy

náklady na odpisy stanoveny dle odpisového plánu , jejich výše závisí na výši hodnoty dlouhodobého hmotného majetku (majetek nad 40 tis. Kč)

POZN. škola= školský objekt

ANO *x* *NE* *x* *NEVÍM*

- 6) Je systém přidělování finančních prostředků z rozpočtu MČ Praha 4 na provoz škol vyhovující v dané době?

ANO *x* *NE* *x* *NEVÍM*

- 7) Byly v roce 2011 k zajištění provozu škol využívány finanční prostředky z fondů příspěvkové organizace ?

ANO *x* *NE* *x* *NEVÍM*

Pokud jste odpověděli ano, specifikujte v jaké výši?

..... *0* - *100.000,-Kč*
..... *100.000* - *300.00,-*
..... *300.000* - *500.000,-*
..... *500.000 a více*

- 8) Jsou finanční prostředky školami účelně vynakládány?

ANO *x* *NE* *x* *NEVÍM*

- 9) Jsou v současné době nastaveny ze strany zřizovatele dostatečné kontrolní mechanismy?

ANO *x* *NE* *x* *NEVÍM*

- 10) Efektivní vynakládání finančních prostředků je možno zajistit:

..... kvalitou vnitřních předpisů zřizovatele a školy
..... kvalitou nastaveného kontrolního systému
..... kvalitou managementu školy
..... snížením počtu příspěvkových organizací

Přiřaďte číslice 1-4 dle priority (1 nejvyšší priorita, 5 nejnižší priorita).

-dalšími opatřeními-kterými?

.....

.....

.....

.....

*Vážení, dovoluji si vyjádřit své poděkování za Váš čas strávený vyplňováním dotazníku.
Milan Ságl, v.r.*

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Milan SágI
Obor: Manažerská studia – řízení lidských zdrojů
Forma studia: Prezenční
Název práce: Státní správa a samospráva ve školství
ve spojení s povinnostmi obce – hlavního města Prahy a
městské části Praha 4
Rok: 2012
Počet stran textu bez příloh: 55
Celkový počet stran příloh: 20
Počet titulů české literatury a pramenů: 11
Počet titulů zahraniční literatury a pramenů: 1
Počet internetových zdrojů: 3
Vedoucí práce: Ing. Jiří Šelder, CSc.